

Bütün Sarlılar Reylerini Bugün Verecekler!

**Reyiâma engel olmak isteyenlerin
hareketlerinden korkuluyor**

Birlik cephe matbuatı, Alman cephesinin gittikçe
artan zorbalıklarından şikâyet ediyor

Türk halıcılığını niçin korumak gereklidir?

Türkiyenin en eski sanatları -
dan biri halıcılıktır. Gördes ha -
lısı, Sivas halısı Avrupada ve A -
merikada tanınmıştır. Yazık ki,
bu yerli elisi gittikçe sönüp gidiyor.
Ötedenberi İngiltere, Belçika, Fran -
sa, Almanya, Amerika pazarlarında
sürülen halılarımız şimdi Fransaya,
Almanya, Amerika'ya hiç gitmi -
yor. İngiltereye, Belçikaya, pek az
gidiyor. O kadar ki eskiden Türki -
yenin dış ülkelerde sattığı halı bu -
gün hemen (% 5) e inmiş bulunu -
yor!

Bunun ötürüsü (sebebi) bellidir:
Genel ekonomik bunalım (umumi
iktisadi buhran) hemen her ülkenin
gümrük kapılarını daraltan bin bir
t türlü düzenler kurulmasına yol aç -
mıştır. Bu arada diğer birçok mallar
gibi halılar da her gümrükten içe -
riye zorlukla alınmağa başlanmıştır.
Öbür vandan budunların (ehalinin)
natin alma gücü (kuvveti) azalmış -
tır. İşte salt bu yüzden Türkiye gibi
Yunanistanda da bu halı işi durmuş -
tur. Hem de Yunanlılar yaptıkları
halıların ve erişine argacına gerekli
olan yünü ve pamuğu dışarıdan al -
dıkları için Yunanistanda halıcılık
bütün bütün yıkım kertesine gelmiş -
tir. Şark halı kumpanyası yedi, sekiz
yıl önce Yunanistanda depolar aç -
mış iken bunları son yıllar içinde
kapanmıştır.

Asım US

(Devamı 2 nci sayfanın 3 üncü sütununda)

Fırka kongresi

Salı günü ikinci
toplantı yapılacak

Siyasal yaşayışa giren Bayanlardan:
Müşerref Üstündağ

Cumhuriyet Halk Fırkası Vilâyet
kongresi salı günü saat on beşte ikinc -
ci toplantısını yapacak ve kongre bi -
tecektir. Evvelki gün seçilen encümen -
ler dün akşama kadar çalışmışlardır.
Cuma günü seçimde fırka vilâyet
idare heyetine ilk olarak iki kadın az -
amın girdiğini dün yazmıştık. Bunlardan
biri Kâbil sefirimiz bay Memduh Şev -
ketin refikası bayan FAIDE'dir. Diğer -
de Vali ve Belediye reisi bay Muhid -
din Üstündağın refikası bayan MU -
ŞERREF'dir.

Siyasal yaşayışa giren yurdsever bu
iki tanınmış bayana muvaffakiyetler
dileriz.

Sarda rey veren bir hasta bakıcı

(Köşede bugünkü Sar Plebisitinde kullanılacak olan rey pusulala -
rını görüyorsunuz. Bundaki birinci daireye işaret eden Sarın statüko -
nun muhafazasını, ikinciye işaret eden Sarın Fransaya geçmesini, üç -
üncüye işaret eden Sarın Almanmaya ile birleşmesini istiyor de -
mektir.)

Avrupa tarihinde bugünün
pek büyük bir ehemmiyeti var -
dır. Çünkü Avrupa sulhünü son
seneler zarfında daimi bir teh -
like karşısında bulundurmuş o -
lan Sar meselesi bugünkü plebi -
sitin neticesine göre halledilmiş
olacaktır. Almanlar, reylerin bü -

yük bir ekseriyetle kendilerine
verileceğinden emin görünüyor -
lar. Tâ Cenubi Amerikada bulu -
nan Sarlı Almanların bile Al -
manya lehine rey vermek azmîle
Cenubi Amerikadan Sara gittik -

(Devamı 10 ncu sayfanın 1 inci sütununda)

İtalya Babilmendeb'in karşısında

Fransa İtalyaya nere - lerini veriyor ?

Roma anlaşmaları hakkında çıkarılan mufassal
tebliği olduğu gibi yazıyoruz

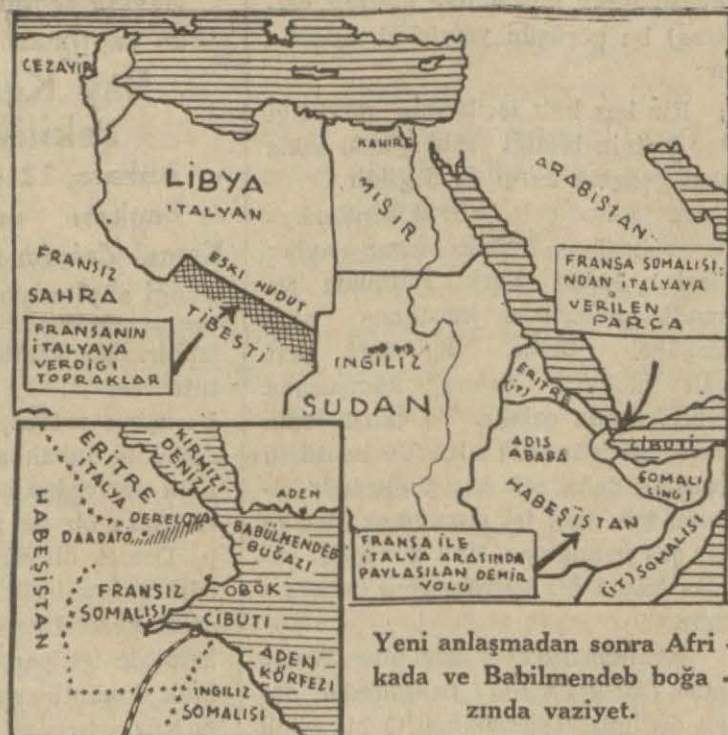
Fransa ile İ -
talya anlaşması
hakkında çık -
rılan mufassal
tebliği elde et -
tik. Anlaşma işi -
ni esaslı ve top -
tan anlatması i -
tibariyle bunu
aynen dilimize
çevirdik. Tebliğ -
de şunlar bildi -
rilmektedir:

"İtalya hü -
kûmet reisi ile
Fransa Cümhu -
riyeti Dışişleri
Bakanı Afrika -
daki menfaat -

lerini tanzim eden bir muahede,
iki memleketi alâkadar eden me -
selelere dair bir takım Prosé ver -
baller imza etmişlerdir. Bunlar -
dan başka, iki hükûmet muayyen
meseleler üzerinde mutabık kal -
dıklarını görmüşlerdir.

Libya ve Eritre

Afrikadaki menfaatlerini tan -
zim için Fransa ile İtalya arasın -
da imza edilen muahede Libya i -

Yeni anlaşmadan sonra Afri -
kada ve Babilmendeb boğa -
zında vaziyet.

le sınırdas olan Fransız müstem -
lekeleri ve Eritre ile Fransız So -
malisi kıyıları arasındaki hudut -
ları tayin ediyor. Bu tayin, İtalya -
ya hudud tashihi ile müstemleke
tavizatı vermek için Londrada
aktedilen misakın 13 üncü mad -
desinin tatbikidir.

Libyayı garbi ve hattistiva

(Devamı 9 uncu sayfanın 4 üncü sütununda)

Arnavutlukta neler oluyor ?

Şimal kabileleri Kral Zogo'yu azletmişler!

İtalya, isyanı bahane ederek Arna -
vutluğu işgal edecekmiş.. Yugos -
lavya da hazırlanıyormuş!

Birkaç defadır vuku bulduğu
haberi verildiği halde ar -
kaya tekzip edilen Arnavutluk is -
yanı hakkında (Deyli Ekspres)
gazetesinin Debre muhabiri dik -
kate değer malûmat vermektedir.

Bu muhabire göre Arnavutlu -
ğun şimalindeki kabileler Kral
Zogoyu azletmiş bulunuyor. Bu

(Devamı 10 ncu sayfanın 4 üncü sütununda)

İran için ...

En kısa Avrupa yolu Türkiyeden geçer!

Şehrimize gelen bir İranlı gazeteci "iki milletin iyice
kaynaşması için çalışmak gazetecilerin borcudur," diyor

Tahranda çıkan haftalık resim -
li eski İran "İranı bastan," mec -
muasının sahib ve müdürü Bay
Seyf Azad şehrimize gelmiştir.
İranlı meslektaşımız, kendisiyle
konuşan bir muharririmize şunla -
rı söylemiştir:

— Türk ve İran milletlerinin
birbirleriyle dost olmakta büyük
istifadeleri vardır. Bu iki milletin
samimi bağları eskidir, bir aralık
bu bağlar araya giren küçük an -
laşmazlıklar yüzünden belki

Bay Seyfi Azad

(Devamı 6 ncı sayfanın 4 üncü sütununda)

Fabrikalarda 20 bin yurddaşımıza
iş çıkıyor [Bu mühim yazının tafsifatı
7 nci sayfamızdadır.]

Hauptmanın katil olduğu gittikçe kuvvetleniyor!

Eli kelepçeli katil Hauptman, katilin karısı, Lindbergin
ikinci çocuğu ve hâkim (Yazısı 6 ncı sayfadadır)

TEL YAZILARI

Küçük Anlaşmanın Tebliği

Roma anlaşması sulhü pekiştirecek mahiyette

Belgrad, 12 (A.A.) — Küçük anlaşma toplantısı sonunda aşağıdaki tebliğ nesredilmiştir:

Küçük anlaşmanın daimi konseyi 11 İkincikanunda Luiblia-nada Bay Tituleskonun başkanlığı altında toplandı. Küçük anlaşma konseyinin kararına esas teşkil eden mevzu, Fransa ile İtalya arasında Romada yapılan anlaşmaların takdiri ve küçük anlaşmanın bu anlaşmalar önünde takib etmesi lâzım gelen müşterek hareket hattının tesbiti oldu.

Üç Dışbakan, Bay Mussolini ve Laval tarafından sevk edilen müzakerelerin varlığı ve kendileri tarafından barışın muhafazasını geniş mikyasta pekiştirecek mahiyette telâkki edilen netice-

ler hakkında memnuniyetlerini göstermişlerdir.

Üç Bakan, Roma anlaşmalarını prensiplerinin tatbik mevkiine konması için, en samimi bir ruh içinde ve aynı zamanda ulusal menfaatlerin ve küçük anlaşmanın her vesile ile sadık ve azimli müdafii bulunduğu genel menfaatin himayesi endişesiyle bütün alâkadar devletlerin iş beraberliğinde bulunmaya karar vermişlerdir.

Çekoslovak Dış Bakanı Bay Benes ve Romanya Dış Bakanı Bay Titulesko dün sat 17 de Luiblianadan Cenevreye ve Başbakan Bay Yevtiç de Belgrada hareket etmişlerdir.

Luizyanada bir zenciye öldürdüler

Franglington, (Luizyana) 12 (A.A.) — Galeyan halinde bulunan halk hapisane bürolarını işgal ederek anahtarları almışlar ve mahpus bir zenciye öldürerek cesedini sokaklarda sürüklemiş-

lerdir. Zenci katilden dolayı asılmağa mahkûm olmuş ve fakat hüküm Luizyana Temyiz mahkemesi tarafından nakzedilmişti. Hiç bir kimse tevkif edilmedi.

Yahudi muhacereti Uluslar arası bir mesele haline gelmiş midir?

Varşova, 12 (A.A.) — Krakov'deki uluslararası siyonizm kongresinde hararetli müzakereler olmaktadır. Birçok hatibler, Flistinde mandater devlet olan İngilterenin yahudi muhacereti önündeki durumunu tenkid et-

rek yahudi meselesinin bir uluslar arası meselesi haline geldiğini bildirmişler ve yahudi icra komitesi için istişari kurumlar şeklinde çalışmak üzere mahkemeler ihdasını teklif etmişlerdir.

Bay Frik'in beyanatı heyecan uyandırdı

Berlin, 12 (A.A.) — İçbakanı Bay Frik'in Amerikan gazetesine yaptığı beyanat, Alman Yahudilerinde şiddetli heyecan uyandırmıştır.

meisub olmıyanların üçüncü Rayş devletinin kati teşkilât kanunun da medenî haklarını kaybederek ecnebi telâkki edileceklerini bildirmişti.

Çünkü Bay Frik, arı ırkma

Doğu Anadolu karla örtülü

Ankara, 12 (Kurun) — Orta Anadolu'nun batı kısmından maada yerleri doğu Anadolu'su tamamiyle karla örtüldü.

Kütahya, 12 (A.A.) — Karın çokluğundan Kütahya — Gediz — Simav postası işlememekte ve gelib gitmekte zorluk çekilmektedir.

Şarki Karahisar, 12 (A.A.) — Kazamızda 25, civarlarda 35 santim kar vardır. Ayın onuncu gecesi derece sıfırdan aşağı 19, 11 inci gecesi 18 ve bu gece 17 ye inmiştir.

Alman habere göre buraya yakın Alurca kazasında soğuk daha çok fazladır.

Çankırı, 12 (A.A.) — Şiddetli soğuklar devam etmekte ve sıfırdan aşağı 22 ye kadar inmektedir.

Erzurum, 12 (A.A.) — Hava-lar birden bire soğumuş ve asgari sühünet gece 27 ye düşmüştür.

Soğuktan bir adam öldü

Kastamonu, 12 (A.A.) — Soğuklar biraz hafiflemiş ve sıfırdan aşağı 20 ye kadar inen sühü-

Holivutta korku!

Kaçırılmak tehlikesi - Marlen Dietrich

Holivud (Deyli Ekspres) — Marlen Dietrich ile Kolen Mor kendilerini kaçırmak ile korkutan birer mektup almışlardır. Bu habise bütün Holivudu korkudan titretmeye, bütün yıldızlar birer muhafız heyeti bulundurmaya başlamışlardır.

Kolen Morun evi bir müsellâh kargâha benemektedir.

Marlen Dietrich de bilhassa kızının muhafazasına ehemmiyet vermektedir.

Piyankonun amortileri

Sonları (09) ve (23) ile nihayetlenen biletler ikişer lira amorti alacaktır.

net 16 ya kadar yükselmiştir

Kazalardan gelebilen malûmata göre soğuktan bir kişi ölmüştür. Kapanan ilk mektepler açılmıştır. Kardan kapanan İnebolu, Çankırı ve Ankara yollarının açılması için Nafia tarafından ameleler çalıştırılmaktadır.

Ayvalıkta

Zelzele felâketzedelerine yardım toplantısı yapıldı

Marmarada olan zelzele için Beyoğlu hastahanesi operatörlerinden Sadrettin, sıhhiye memurlarından Bay Mehmed Salı akşamı Antalya vapuriyle yardıma gitmişlerdi. Yaralı bulunan bir çok kimseler tedavi edilmek üzere Bandırma hastahanesine yatırılmış. Bay Sadrettin ve Bay Mehmed dün şehrimize dönmüşlerdir.

Ayvalık, 12 (A.A.) — Marmara adaları ve Erdek çevresinde yer sarsıntısından felâkete uğrayan yurttaşlara yardım için fırkada yapılan toplantıda fırka idare heyeti ve kırmızı ay idare heyetinden kurulan komite kentimizin gençlerinden bayan ve baylar toplanarak yardım toplama kol-larına ayrılarak tez elden işe başlamıştır.

Bugünlük çalışmada yurttaşların felâketini göz yaşlarıyla karşılayan cömert halkımızın temiz yüreklerinden kopan coşkunlukla bir çok eşya ve para yardımı yapılmışlar ve ilk yardım olarak Balıkesirde yer sarsıntısı yardımı komitesi reisliğine 400 lira gönderildi.

Türk halıcılığını niçin korumak gereklidir?

Basmakaleden devam

Ülkemizde halıcılığın böylece sö-nüp gitmesine karşı içimizde sevenler değilse de duygusuz görünenler vardır. Bunlara göre halıcılık Türk işçilerine pek düşük bir gündelik verir. Halı dokuyan bir kadın günde ancak on kuruş, on beş kuruş kadar bir para alabilir. Böyle olunca Türk işçilerinin halı dokumaktan ise daha verimli yollarda çalışmaları yeg (daha iyi) dir.

İlk bakışta bu türlü düşünceyi doğru bulanlar olabilir. Ancak işin içyüzü biraz incelenirse (tetkik edilirse) bu görüşün yersizliği anlaşılır:

Bir kez halı işçilerinin gündelliği her kişinin bildiği gibi günde sekiz saat çalışma karşılığı değildir.

Anadolu'nun her tarafında ve kentlerinde ev barınaklarında biraz ayla-t (işsiz) kalan Türk kadımları ya kendi evlerinde kurulmuş olan tezgâha oturur, üç, dört saat halı dokur. Yahud komşusuna gider, orada çalışır. Bu çalışmaya karşı bir gündelik alır. Ve bu türlü çalışma daha çok kış günlerinde olduğu için halı işi olmayınca başka bir şey yapılamaz. Halı gündelliği yerine başka bir kazanç yolu bulunamaz.

Bununla beraber işin ulus ekonomisi (millî iktisad) bakımından daha değimli (ehemmiyetli) bir yönü (tarafı) vardır. Bunu anlamak için şu hesaba özenle (dikkate) bakmak yeter:

Gördes halısının en kabasının metresi iki yüz seksen kuruştur. Bir metre halıyı yapmak için ip, boya, eriş (çözgü) kaggam (atçı) karşılığı iki yüz otuz kuruş kadar tutar. Geriye kalan el emeği ile yer kirası ve satıcıların kazancıdır. Halı yapmak için kullanılan ve karşılığı bir metre başına iki yüz otuz kuruş tutan bu şeyler hep yerli malıdır ki bu değeri ancak halı yapılmasında a-

Kendi duyumlarımız

Tapu teşkilât lâyihası tamamen hazırlandı

Ankara, 12 (KURUN) — Tapu Umum Müdürlüğü yeni teşkilât lâyihasını hazırladı. Yakında Bakanlar heyetine verilecektir.

Lâyihanın esaslarına göre, mıntaka teşkilâtı yapılacak, müdürlerin maaşı 3500 den başlayacaktır. Son çıkan kadastro kanunu 23 İkincikanunda tatbik edilmeye başlanacaktır.

Umum müdürlük kadastro pos-

talarında çalışacak komisyon müdürlerini bu komisyonlar arasından seçmektedir. Bunlar gene ücretle çalışacaklardır.

Kadastro azaları ücretlerinin maaşa çevrilmesi kanunu çıktık-tan sonra maaş alacaklardır. U-mum müdürlük sicille emlak ni-zamnamesinin bazı maddelerinde yapıtrğ değişikliği şuraya gör-derilmiştir.

Atatürk İtalya Elçisini kabul buyurdu

Ankara, 12 (KURUN) — İtalya Büyük Elçisi Bay Dr. Carlo Galli bugün öğleden sonra Çankaya köşkünde Reisicumur Atatürk tarafından kabul edilerek i-timatnamesini vermiştir.

Dış İşleri Bakanlığı Vekili

Şükrü Kaya Büyük Elçinin kabulü sırasında Atatürkün yanında bulunuyorlardı.

Bay Dr. Carlo Galli gelişinde olduğu gibi köşkten ayrılışında bir kıta asker tarafından selâmlanmıştır.

Muhallif fırkalarda kaynaşmalar

Başbakan Bay Çaldaris, Venizelosu siyasî bir adam bile telâkki etmiyor!

Atina, 12 (A.A.) — Hükûmet ile muhalif fırkaların barışması lehinde beliren cereyan üzerine muhalif fırkalar reisleri bir toplantı yaparak vasiyeti görüşmüşlerdir.

Uzun müzakeelerden sonra bu barışın ancak hükûmete teklif edilecek ve hükûmetçe kabul edilecek muayyen şartlar altında yapılabilceğine karar vermişlerdir.

Muhallif fırkalar reislerinin bu kararı hakkında söz verilen Başbakan Bay Çaldaris bu şartlar

altında iki taraf arasında bir anlaşmanın çok güç hattâ imkânsız olduğunu söylemiştir.

Hattâ Başbakan Bay Çaldaris, Bay Venizelosun bashederkce isyanı ve ihtilâli telkin ettiği cihetle kendisini siyasî bir adam olarak bile telâkki etmediğini söylemiştir.

Muhallif fırkalar mehafilinde hükûmet aleyhinde şiddetli bir kaynaşma vardır. Umumi fikirler ise barışma teşebbüslerinin bu defa da boşa gitmesinden dolayı teessür içindedir.

İkinci müntehib seçimi ayın yirmisinde

Ankara, 12 (Kurun) — Ayın yirmisinde başlayacak ikinci mün teliplik seçimi ayın yirmi beşine kadar bitirilecektir.

Saylav seçiminin Şubat on beşinde yapılması muhtemeldir.

Bay Kemal Zaim çekiliyor mu?

Ankara, 12 (Kurun) — Zira-at Bankası umum müdürü Bay Kemal Zaimin müdürlükten çekileceği söyleniyor.

labilir. Halı içinde iki yüz otuz kuruş tutan bu şeyler, yüz on, yüz on beş kuruştan artığa (fazla) satılamaz. Anadolu tabakhanelerinde çıkan en kötü yünlerden hep kaba halı yapılır ki başka bir işe zor yarar.

Demek oluyor ki Türkiyede halıcılık yalnız işçilere pek az bir gündelik kazandırmakla kalmıyor. Ülkemizde işe yaramıyan yün ve pamuk döküntülerinin değerlerini yüzde yüz artırıyor! Böylelikle Türkiyeden bir yılda bir milyon liralık halı çıkıyorsa bunun yarısı hiç yoktan kazanılmış oluyor!

İşte Türk halıcılığının ulusal ekonomik (millî iktisad) yönünden (cihetinden) değimini (ehemmiyetini) en çok burada aramak gerektir. Ve Türk halıcılığının bu değimi göz önüne getirilirse bu yerli zanaatın gerçekten koruma değeri olduğu kolayca anlaşılır. Çankırı ve Ankara yollarının açılması için Nafia tarafından ameleler çalıştırılmaktadır.

Asım US

Edebiyat Fakültesi hazırlıkları

Ankara, 12 (Kurun) — Kültür Bakanlığı Tatatürk Enstitüsünde açılacak edebiyat fakültesi hazırlıklarını görmektedir. Avrupadan iki profesör getirileceği söyleniyor.

Mutlak kullanılacak sözlerin listesi

Ankara, 12 (Kurun) — Dil komisyonunun mutlak kullanılacak sözleri gösteren ilk listenin bu hafta içinde gazetelerle neşrine başlaması muhtemeldir.

Makedonya komitesile alâkadar kurumlar dağıtıldı

Sofya, 12 (A.A.) — İçbakanı Makedonya gençlik ve antisemit temayülâtı milliyetperver kurumlarını dağıtmıştır.

Kurultay başkanı ve üç Bakan Ankarada

Ankara, 12 (KURUN) — Kurultay Başbakanı Kâzım Özalp, Maliye Bakanı Bay Fuad, Okonomi Bakanı Bay Celâl Bayar, Gümrük ve Inhisarlar Bakanı Bay Ra'na Tarhan bu sabah şehrimize dönmüşler ve durakta birçok sayıylarla bakanlıklar ileri gelenleri tarafından karşılanmışlardır.

İMLER

Loid Corc sosyalist

İngiliz liberallerinin lideri yeni şekillere hazırlanıyor. Konuşmadan önce ak bıyıklarla oynayan, beyaz bir güvercini andıran kıvrık saçlı başını sık, sık sallayan eski Gal sayıladı diyor ki:

“Programında bir sol cenah hükümeti için yapılacak bir çok şeyler vardır. Bu programla sol cenah hükümeti beş sene uğraşabilir, işçilere iş temin edemeyen, işçileri gıdasız ve elbisesiz bırakan bugünkü sistem tam manasile kötüdür. Hayatının son yıllarını bu vaziyetin değiştirilmesi için harcıyacağım.”

Loid Corcun yapmak istediği işlerden söz açanlar bir noktada birleşiyorlar. Loid Corc İngiltere için bir NEWDEAL (ulusal kalkınma) yöndemi aramaktadır.

Loid Corcun ulusal kalkınma parolası:

“Bir şey yapmak gerektir, sözüdür.”

Loid Corc, eski fırkacı artık hayatının son günlerinde bütün geçmiş günlerin siyasal alışkanlıklarını unutmuş gibidir. O diyor ki:

“Memleket fırkacılıklardan, bezemelikten yorgundur.”

Loid Corcun acaibe benziyen bir talii vardır. Doğduğu yerde yatınayak dolaştığı sokaklar bir vakit sonra onu liberal bir sayıladı diye karşıladılar. Vaktine göre sağlık sigortaları, işçilerin tekele işlerle uğraştı.

Cenabi Afrika harbinin düşmanı idi. Hatta bu yüzden halkın büyük yemisti. Fakat Rüyükb savaşta ve Büyük savaşın sonra Anadolu'da en büyük emperyalist kavgaların başı oldu.

Loid Corc silâhlar rekabetinin düşmanı idi, Büyük savaşta ve ondan sonra bütün Britanyayı silâh fabrikası haline koydu.

Savaş, ticarete himaye usulü gibi tehlikeli bulurdu. Büyük savaş idare etti, mühimmat nazırı oldu.

İngilterede mecburî askerliğin candan düşmanı idi. Eski ceneral Karl Robertsiyle döğüşen o idi. İngilterede mecburî askerliği o kabul etti.

Loid Corc istediklerinden ziyade istemediklerini yapan ve bunlarla şöhet alan bir adamdır. Loid Corctan söz açanlar onun bu halini mazur göstermek için derler ki:

“Loid Corc bir realisttir. Onun ne klasik, ne de teorik bir fikri vardır. O bizzat işin içinden yetişmiştir.”

Loid Corc büyük savaşta kazandı, fakat savaşın kendi partisini mağlûb çıkardı. Büyük savaş sınıflar arasında büyük bir zelzele tesiri yapmıştı. Çatlayan toprak liberallerin ayak bastıkları zeminde idi. Liberaller ikiye ayrıldılar. Büyük savaşta çok zengin olanlar artık konservatörlerin yanında bir siyasa kurmak istiyorlardı.

Büyük savaşta fakirleşenler ise artık yealeinin iş partisi içinde olduğunu tahmin ediyorlardı.

Büyük savaşların kahramanı Loid Corc zaferine kendi fırkasını karban verdi.

Liberallerin sayılav seçiminde kaybedişi hep böyle oldu.

Loid Corc on yıldır boş dur.

ŞEHİRDE

Gayrimübadiller işinde yeni kararlar

Yeni bir komisyon kurulacak ve Gayrimübadillere aid bütün işlerle bu komisyon uğraşacak

Haber aldığımız göre gayri mübadiller cemiyetinin Ankara'da Akça Bakanlığına yaptıkları müracaatlar netice vermiş, dileklerinden bir kısmı tetkik ve kabul edilmiştir.

Gayrimübadiller, ötedenberi Ziraat Bankasından, şikâyetçi idiler. Söylediklerine göre kaçak malların satışı Ziraat bankasına bırakılmış ise de, Ziraat Bankası bu işle lüzumu kadar meşgul olamamktaydı. Gayrimübadiller Akça Bakanlığına verdikleri muhtıra, Ziraat bankasının kaçak mallar gelirini tamamen toplamadıklarından başka, gayet az miktarda mal satışa çıkardığından aynı zamanda bu işten gelecek faideye nisbetle fazla masraflar edildiğinden şikâyet etmişler ve bu işin Ziraat Bankasından alınarak gayrimübadiller

re aid bütün işlerle uğraşmak üzere bir komisyon teşkil edilmesini ve satış işinin de o komisyona verilmesini istemişlerdi.

Akça Bakanlığı bunu kabul etmiştir. Vekiller heyetince verilen karara göre, gayrimübadilleri Ziraat Bankasından alınmıştır. “İstanbul gayrimübadiller komisyonu”, adı ile bir komisyon kurulacak gayrimübadillere aid bütün işler bu komisyona verilecektir. Bu komisyon, kaçak malların satışı ile uğraşacaktır.

Bay Faik Nüzhetin reisliği altında bulunan “değer takdiri komisyonu”, nun da müddeti bittiğinden bu komisyon 15 ikincikânundan itibaren kaldırılacak artık bütün işler, yeniden teşkil edilecek olan komisyona devredilecektir.

Komisyon, bir reis, gayrimü-

badillerden iki kişi, milli emlak ve tapu müdürleri de dahil olmak üzere beş kişiden mürekkebe olacaktır.

Reisliğe, bay Faik Nüzhetin getirileceği haber verilmektedir.

Gayri mübadillerin dilekleri, bu suretle kabul edilmiş oluyor. Bu komisyon gayri mübadillere aid işleri görmekte tam salâhiyeti haiz olacağından, bu sayede kaçak malların satışını da artırabilecektir.

Gayri mübadiller, kaldırılan muhtelif mübadele komisyonuna devredilen 25 bin İngiliz lirasının dağıtılmasını ve bonoların borsaya kote ettirilmesini istemişlerdi.

Akça Bakanlığı henüz bunun hakkında bir karar vermemiştir.

Son zamanlarda 17, 17,5 liraya kadar düşen bonolar da dün 18,5 a dek çıkmıştır.

Kültür Bakanı

Bay Abidin dün Üniversitede meşgul oldu

Kültür Bakanı Bay Abidin Özmen dün öğleden evvel Kültür Müdürlüğüne gelerek bay Haydarlar ve Kültür Bakanlığı Genel müfettişleriyle görüşmüştür.

İstanbul Valisi Bay Muhiddin Ustündağ Kültür Bakanını Müdürlükte ziyaret etmiştir.

Bay Abidin Özmen öğleden sonra da Üniversiteye giderek rektörle konuşmuş ve orada geç vakte kadar meşgul olmuştur.

Bugün öğleden evvel Haydarpaşa lisesine gidecek, liseyi tefetif edecek derslerde bulunacaktır.

Öğleden sonra da üniversiteye gelerek üniversite hastahanelerini dolaşacaktır.

Liselerde yoklama başlıyor

Lise ve orta okullarda yeni hazırlanan talimatnameye göre salı gününden itibaren yazı ile yoklama armanlarına başlanacaktır.

madı vakit vakit liberal fırkayı diriltmek için çalıştı. Uç rapor hazırladı:

1. Maden san'atlerine aid olan “kömür ve enerji,”

2. Ziraat işlerine aid olan “Yeşil kitab,” 3. Sanayi kalkınması için etraflı bir plân olan “sanayinin sarı kitabı,”

Bunlarla maksadı liberal fırkayı tekrar işine getirmektir. Halbuki son tezi: işsizliğe üstün gelebiliriz adını taşımaktadır.

Son tezi ile o, İngiliz milli bankasını da nasyonalize etmeğe taraftardır.

Loid Corc neden liberallikten tamamen ayrılıyor, fırkacılık için iyi bir şey söylemiyor? Gerçek olan şey şudur: Liberalizm gerçekten ölmüştür.

Loid Corc siyasa adamı sıfatıyla yeni bir realite arıyor. Ölünün başı ucunda bağırıp çağırılmaktan ne çıkar?

Sadri Ertem

Piyango

Büyük ikramiyeyi kimler kazandı

Büyük ikramiyeyi kazanan talili Bay İsmail Hakkı bayiden ikramiyesini alırken

Tayyare Piyongosunun üçüncü keşidesi dün bitirilmiştir. En büyük ikramiye olan elli bin lira 14465 numaraya çıkmıştır. Elli bin liralık ikramiyenin talihlileri şunlardır:

1 — Alem rakısı fabrikasında Vartaris. Bu zat biletini Servet gişesinden almıştır. 2 — Haliç vapur şirketinde veznedar Bay Sami ile makinist Ahmed ve arkadaşları. Bunlar da hisselerine düşen beş bin lirayı Kader gişesinden almışlardır. 3 — Çerkes köyünde muallim Bay İsmail Hakkı. Bu zat bayramı geçirmek üzere şehrimize gelmiş, ve evvelki akşam biletini yüz seksen kuruş vererek Eminönünde Tek kollu Cemal gişesinden almıştır.

Dün öğleye doğru da Çanak-kaleye gitmek üzere vapura binen Bay İsmail Hakkı, vapur kalkmadan evvel kendisine büyük ikramiyenin çıktığı haber alarak bayie gitmiş, hissesine düşen beş bin lirayı almıştır.

Büyük ikramiye kazanan biletin diğer parçaları da İzmir, Ankara, Bursa ve Kırklarelindedir.

Bay Receb Peker

Cumhuriyet Halk Fırkası genel kâtibi Bay Receb Peker bu akşamki trenle Ankaraya dönmektedir.

Atatürk köprüsü

Münakasa şartnamesi yeniden hazırlanıyor

Atatürk köprüsünün tadil edilen projesine göre münakasa şartnamesi belediyece yeniden hazırlanmaktadır. Bu değişiklik köprünün yapı masrafında eskisine göre büyük bir fazlalık göstermiyecektir. Yapı masrafı üç milyon lirayı geçmiyecektir.

Birçok gruplar yeniden belediye müracaat etmişlerdir. Münakasanın ilânından sonra gruplarla temas edilecektir. Münakasanın mart ayı içinde ilânı muhtemeldir.

Bundan başka şehir plânı yapacak mütehasıs belli olduktan sonra köprünün yapılacağı yer hakkında bu mütehasısın da düşüncesi alınacaktır. Bununla beraber köprünün şimdiki yerinde pek büyük bir değişiklik olmayacaktır.

Ökonomi heyetimiz Atinadan döndü

Atinada toplanan Ökonomi konseyine giden heyet dün dönmüştür. Heyette bulunan Ökonomi Bakanlığı Müsteşarı bay Faik Kurdoğlu dün ofise gelmiş ve Türkofis İstanbul şubesi bay Hayreddin, Moskova ticaret konseyesi bay Mümtaz, Türkofis bütün şubesi şefi bay Mümtaz, uzun konuşmalar yapmıştır.

Bay Faik Kurdoğlu akşam Ankaraya gitmiştir.

Şehir plânı

Şehrin müstakbel plânını yapacak mütehasıs seçmek üzere ayrılan jüri heyeti dün toplanıyordu. Fakat müsabakaya iştirak eden mütehasısların rapor ve projelerini tetkik ederek mukayeseli bir rapor hazırlıyacak olan komisyon çalışmasını bitirmediğinden dünkü toplantı yapılamamıştır. Gelecek hafta toplanılması muhtemeldir.

Gezintiler

Rauf Yekta

Hastalandığını iştimmemişim; ölümünü de bir il gibi sonradan duydum. Halbuki Rauf Yektanın gönlümde büyük bir yeri vardı ve onun gömülüğü ile içim bir hazine kaybetmiş oluyor. Biz, ömür rüzgârına kapılmış kuru yapraklarız. Oradan oraya savrulurken, çevremizi görmeğe vakit kalmıyor. Ona son günlerinde eş ruhların borcu olan avunmayı götüremediğime, ben de son günümde kadar yanacağım.

İnsan Rauf Yekta, dura bir kaynak kadar temizdi. Beylerbeyinin yüksek yamaçlarında, içindeki bülbüle yaraşır bir yuva kurmuştu. Her penceresi ulu bir sanatkârın tablolarını çerçevesiyle bu yuvada, o yavruları, derin yürek vuruşları ve yaldızlı kitap surlarile çevrilmiş yaşırdı.

İlk tanıdığım gün ince, uzun, biraz içli varlığı bana “hüsnü aşk,” yaratmıştı düşündürmüştü. Yavaş konuşur, sessiz basar, olgun bir başak erginliğile azıcık öne eğilib otururdu.

Bilgin Rauf Yekta, aramızda daha eşi doğmamış olanlardan dır. Kırk yıllık emek, kırk yıllık kazanç, kırk yıllık feragat elele vermeden onun bugün yükseldiği varlığa erişilemez. Loş kemerli kütüphanelerimizde saç ağırtan bu büyük adam, “Batı,”nın bütün ünlü varlıklarının saydığı, danıştığı bir bilginimizdi. Hele “doğu musiki tarihi,” kolunda bir benzerine rastlamak için aradan çok vakitlerin geçmesi lâzım gelecek.

Fransız musiki ansiklopedisi ni çıkaranlar, “Şark,” için ona baş vurmuşlardı. Rauf Yektanın o yapraklarda diktiği bayrak, eğer gökler, bir gün inkâr balta larile parçalanmazsa, yıkılış ta nına kadar ayakta duracak, saygı ile selâmlanacaktır.

Olgunlaştığına inandığı gün denberi, kendini “Şark musiki tarihi,” ne vermişti. Yaz, kış, boluk, darlık, sıkıntı hiç bir şey, onu işinin başından ayıramamıştı.

Yirmi dört plâklık büyük operalardan tutunuz, gramofon içinde şeytanların boğazlandığını sandıran Çin ve Japon havaları na kadar musiki dünyasının bütün izlerini toplamıştı. Bilgi acununda parmakla gösterilenler gibi o da Türkün ayrı bir musikisi olduğuna yüreğile inanır, bilgi sile and içerd. Gözlerini yummuncaya kadar bu yoldan dömedi ve bir siper nöbetçisi, bir sınır alıp ateşile çarpıştı.

Batıda bu türlü büyük varlıkların izleri bir bir toplanır. Ve onun adına “andaç,” lar kurular. Orada bu, bir süs ve temiz bir yaranma olarak yapılır. Rauf Yektanın kitapları, kalleksiyonları, üstünde çalıştığı eserler ise, bizim için değeri ölçülmez varlıklardır. Biz, yatağa düşünceye kadar elinden bırakmadığı o yüksek kalemin aydınlattığı yollar da yürüyeceğiz. Süs için değil, tarihe karşı borcumuzu ödemek için onları toptıyalım. Bu türlü büyük yaratılışlar, pek seyrek doğarlar. Yastarı bir ocağın çatısına sığmaz. Ulusun başı sağ olsun.

Gezgin

Mahkemelerde

Oyuncak!

Bir mevkufun gardiyan aleyhindeki davası, mahkemede..

Hırsızlık maddesinden yakanan ve bir seneden beri İstanbul tevkifhanesinde bulunan Hürşid oğlu İbrahim, dün üçüncü ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir.

İbrahim'in dünkü muhakemesi, mevkuf tutulmasına sebep olan hırsızlıktan değildir. İddiaya göre, o tevkifhanede iken başka bir suç işlemiş. Bir oyuncakın dışarıya çıkarılmasına izin vermiyen kontrol memuru gardiyan Adile sövüş saymış.

Reis Hikmet, önce Adile davasını anlatmasını bildirdi. O, geçen Ağustosta bu hâdiseden dolayı bir rapor verdiğini, şimdi kendisinin davacı olmadığını söyledi. Bunun üzerine, reis, mahkeme huzurundan çekilmesi lâzım geldiğine işaret etti ve davacı olmıyan gardiyan, çıkıp gitti.

Sıra, İbrahim'in sorgusuna gelmişti. Hürşid oğlu, şöyle dedi:

— Benim sövüş saydığım gerçek değildir, efendim. Gardiyan, yok yere benim oyuncakımı kırardı. Sonra kendisinden şikâyetçi olurum, diye korktu. Aleyhime rapor verdi. Ben, "Oyuncakımı neden kırdı?," dedim, ama küfür yollu ağız açmadım ona karşı!

Mahkeme reisi Hikmet, müddeiumumi muavini Nuretin'in isteğini sordu. O, "Şahitler var. Gelsinler, bir dinliyelim," dedi. Mahkeme, bu isteğe göre karar verdi.

Komşu davası!

Sarıyerde oturan Asiye isminde yaşlıca bir kadının bitişik komşusu Hediye aleyhine açtığı sövüş sayma davasına, dün birinci cezada bakıldı.

Davacı, komşusunun pencereye çıkıp aleyhine bir sürü asılsız ve yakışık almıyacak lâkırdı söylediği iddiasını ortaya attı. "Ben, bu sırada kendi evimin penceresinde idim. Yoldan kafil kafil geçiyordu. Söylenilenleri hem ben işittim, hem de kalabalık!... Bir çok şahidim var benim!," dedi.

Dava edilen, kendisinin hiç ağız açmadığını, halbuki davacının kendi evinin camlarının kırılmasında rol oynadığını ileri sürdü. Davacı, "Hayır, hayır! Onun evinin tek camı kırılmamıştır," dedi.

O söyledi, bu söyledi. Reis, ikisinin de sorulan şeye cevap vermeleri lüzumunu bildirince, sustular.

Şahitlerin çağırılması karariyle muhakeme başka güne bırakıldı.

İhtisas mahkemeleri

Kaçaklıkla mücadele ve kaçakçılığı men için kurulmuş olan ihtisas mahkemelerinin müddeti dün bitmiştir.

Bu müddetin 1937 yılının Mayıs ayı sonuna kadar uzatıldığı dün bütün ihtisas mahkemelerine bildirilmiştir.

ŞEHİRDE

İnkılâb kürsüsünde dünkü ders

Bay Receb Peker Avrupa devletlerinin siyasal fırkalarını, misallar göstererek anlattı

Cumhuriyet Halk Fırkası Genel Kâtibi Bay Receb Peker İnkılâb kürsüsündeki dersine dün de devam etmiştir.

Bay Receb Peker dünkü dersinde siyasal fırkaların Avrupa ulusundaki tatbik şekillerinin misallerini anlatmıştır. Sözüne şöyle devam etmiştir:

— Liberal devlet tipi çeşid fırkalar doğurmuştur. Bu fırkalar, aldıkları reylerin yekûnu ile parlamentoda kendilerine bir temsil kıymeti veriyorlardı. Buna parlamentarizm tipi deniyor..

Receb Peker, bu çokluk fırkaların temsil kıymetini kaybederek, harb sonu siyasal fırkalar arasında muvazeneli fırka ve devlet idaresinin âdeti cenah şeklini aldığını anlattıktan sonra, liberal devletlerin parlamantarist şeklinde idaresini Avrupa hayatından misallerle izah etmiştir. İlk misal olarak Polonya hükümetini gösteren Receb Peker, şunları söylemiştir:

— Polonya, harb sonunda yeniden istiklâlini almış yeni bir devlettir. Kurulunca, liberal devlet an'anesi içinde yer tuttu. Fırkalar teşekkül etti. Dünya politikası içinde birçok tehlikelerle karşı karşıya gelen Polonyanın şarkında komünist bir hükümet, garbında Almanya vardı. Ayrıca Almanya ile ihtilâflı harici meseleleri bulunuyordu. Bütün bunlar, Polonyayı nefes aldırmasın bir hale soktu. İstikbalinden şüphe ediliyor şeyler oldu. Fakat tedbirleri alacak milli kuvvetli eller bulundu. Bir yıl önceye kadar çeşitlerini saydığımız üç, beş, on beş mebusluk birçok fırkaları vardı. Ote taraftan da mebus yekûnunun üçte ikisini teşkil eden fırkasızlar fırkası bulunuyordu..

Bay Receb Peker, burada bir seyahati esnasında fırkasızlar fırkası liderlerinden birle görüştüğünü, fırka işini konuşurlarken, liderin şunları söylediğini anlattı:

— Devleti tutmak için bundan başka çare yoktur. Hürriyet cereyanlarına karşı geliyormuşuz gibi gösteriliyoruz. Programımız yoktur. Programlı olmakla, mevcut fırkalardan biri gibi oluruz. Bizim programımız programsızlıktır. En doğru yol ne ise bu yolu müteale ederiz..

Bay Receb Peker bundan sonra Belçika hükümetini anlatarak şunları söylemiştir:

— Siyasal fırkalar ayrılış vaziyeti, dikkatle üzerinde durmağa değer. Kültür bakımından yer almış bir hükümet olduğu halde ekseriyeti, katolik liberal fırkası teşkil eder..

Receb Peker, iktisadi liberalisi tatbiki ihtiyası olmak lâzım gelen bu hükümetin sosyalist fırkasının liberal ve katolik ksali asyonları karşısında zayıf kalmış olduğunu söyledikten sonra Çekoslovakya hükümetinin siyasal fırkalarını anlattı. Bu hükümette on beş kadar siyasal fırka bu

lunduğunu, ekseriyeti kırk altı mebuslu bir fırkanın temin ettiğini, diğer sosyalist ve demokratların kırk üç, nasyonal sosyalistlerin otuz iki, komünistlerin otuz, Klerikallerin yirmi beş, Slovakların yirmi, küçük sanatkâr ve tacirlerin on iki, sosyalist demokrat Alman fırkasının sekiz ve diğer birçok fırkaların da on iki, yedi, üç mebusları bulunduğunu anlatarak demiştir ki:

— Bu küçük izah liberal te-lâkkilerin herkesin serbestçe bir fırka yapısı çalışması yolu açık kaldığı takdirde, bir milletin ne kadar çok dağıldığını, ne kadar fena neticeler verdiğini göstermektedir. Çekoslovakyanın bu günkü mukadderatını altı fırka idare ediyor..

Receb Peker, bir seyahati esnasında Çekoslovakya liderlerinden birinin kendisine "Parlamento değil, Çekoslovakya İcra Vekilleri heyetinde dahi fikirlerimizi birbirine ekliyerek Çekoslovakyanın hayatı için lâzım olan omojen bir karar veremiyoruz..," dediğini işaret etmiştir.

Bay Receb Peker, Macaristan siyasal fırkalarını da anlattıktan sonra bugünkü İngiltereye geçmiş, hükümetin muhafazakârlarla işçi partisinin elinde olduğunu, iç hayatında müşterek ve ulusal sayılabilecek kararlara varmak için güçlükler içinde bulunduklarını söylemiş ve

Şirketlerde tarifeler

Kullanılan malzeme bedelleri tesbit edilecek

Elektrik, havagazı, tünel, tramvay ve su şirketlerinin şehirde birçok tesisat yaptıkları malumdur. Bütün bu şirketlerin gerek şehir ve gerek binalar içinde yaptıkları bu tesisat için her şirket teşekkül mevzuu ile alakadar muhtelif cinsten malzeme kullanmaktadır. Şirketlerin tatbik ettikleri tarife ile bu malzeme bedellerinin sıkı bir alakası olduğu Nafra vekâletinin dikkatini çekmiştir.

Vekâlet, belediye vasıtasile bu gibi şirketlerin gerek sabit ve gerek değişen bütün malzeme bedellerinin tesbit edilerek bir listesinin hazırlanmasını bildirmiştir.

Bu listeler şubat sonuna kadar bitirilecek ve vekâlete gönderilecektir. Bu listelerin tetkikinden sonra mevzuubahs şirketlerin tarifeleri tesbit edilirken bunlardan istifade edilecektir.

Güneysu vapuru

Vapurculuk şirketinin yeni aldığı Güneysu vapuru yedi gün sonra limanımıza gelmiş olacaktır.

Güneysu vapuru da Aksu vapuru gibi 3800 tonilâto hacminde ve on dört mil hızında lüks yolcu vapurudur.

Fransa ulusal fırkalarına geçmiştir.

Fransada adet itibarile çokça olan fırkaların, renk itibarile, umumi bakışla, bir olduğunu söyleyerek mevcut fırkaları saymış, Fransa'nın korku müddeti için tek fırka kurmak istiyen fransistleri, hedeflerini işaret etmiş, İsviçre Reiscumhuru bay Pelle Galasin Federal devlet reisi sıfatile konsey nasyonaldeki heyatından "Bir devlet hayatını ileri götürmek, parlamento didişmelerile olamaz. Meclis, tedbirleri uymak, umumi bakımdan daha doğrusunu bulmakla mükelleftir..," sözünü alarak bu fikir etrafında bazı mütealealar ileri sürmüştür.

Bay Receb Peker, dünkü derisi ile ecnebi ulusal siyasal fırkalarını anlatmış oluyordu. Bundan sonraki derslerinde Türk ihtilâlini ve Türkiye siyasal rejimini, Halk Fırkası programlarını karşılıklı ve mukayeseli anlatacaktır.

Bay Receb Peker, bir buçuk ay kadar başka işlerle meşgul olacağından bu müddet zarfında dersine devam etmeyecektir. Yalnız şimdiye kadar verdiği dersler, broşür halinde bastırılarak üniversite talebesine dağıtılacaktır. Bay Receb Peker önümüzdeki mart ayında tekrar dersine başladığı vakit, talebelerle verilmiş dersler üzerinde münakaşalar yapacağını söylemiştir.

Mimarlar birliğinin yıllık kongresinde

Güzel sanatlar birliği mimari şubesi azaları yıllık kongrelerini yaptılar.

Dörtten sekiz buçuğa kadar süren bu toplantıda evvelâ bir senelik idare heyeti raporu okundu, yapılan müsbet çalışmalar evvelki senelere nazaran daha verimli bulundu ve rapor kabul edildi.

Yeni iç nizamname madde madde okunarak ve münakaşası yapılarak kabul edildi.

Son zamanlarda büyük bir ehemmiyet kazanan proje müsahabaları için Türk mimarlarını temsil edecek jüri azaları seçimi kararlaştırıldı.

Mimarın yeni ismi görüşüldü.. Bunun arkitekt olarak kabulü düşünüldü. Bu hususta son kararın, Türk Dili Tetkik ve derleme heyetinde görüşüldükten sonra verilmesi tesbit edildi.

Bundan sonra yeni idare heyeti seçimi yapıldı.

Bu azalıklara muallim mimar Sedat Hakkı, Muallim mimar Arif Hikmet, mimar Zeki Selâh, mimar Naci Cemal, mimar Nazım, mimar Adamandidis, mimar Ömer Seyfi, seçildi.

Resim sergisi

Salı günü saat on dörtte Fındıklıda Güzel san'atlar akademisinde Sovyet san'atkarları resim ve heykel sergisi açılacaktır.

SİYASA

Amerika bütçesindeki müthiş açığı

Önümüzdeki temmuzun başlanı başlıyacak olan 1935 - 1936 mali yılı içindeki Amerika bütçesinin açığı, bir kiktten başları döndürecek derecede büyüktür.

1934 - 1935 senesinin açığı 97 milyon sterlin derecesinde idi. 1935 1936 yılı içinde bu açığın 905.300.000 sterline varması bekleniyor.

Amerika kongresinin bu rakamla karşısında durakladığı haber veriliyor.

Mister Ruzvelt bütçeden bahsederken açığın bu kadar büyük olmasının sebebini anlatarak üç buçuk milyon size iş temin edeceğini söyledi. Bunun için tam (800) milyon sterlin tahsis dilecek.

Bu para 3,5 milyon işsize tahsis dilecek olursa adam başına 203 sterlin düşer.

Buna karşı bu paranın bu adamla iş teminine kâfi gelip gelmeyeceğinden pek haklı olarak şüphe edilebilir. Buna karşı Mister Ruzvelt, ancak siyasetle milli itibarın temin olunabileceğini, milli borcun (6.800.000.000) sterline varmasının pek mühim olduğunu söylüyor.

Bu söz bir hakikati ifade etmiyor değil. Çünkü Amerikanın milli borcu altı milyar şu kadar milyon olduğunda İngilterenin milli borcu 7 milyar 410.000.000 dur.

Mister Ruzvelt bütçesinin 158 milyon sterlinini Amerikanın müdafaasına harc ediyor. Bunun 95 milyonu Amerika bahriyesine aittir. Amerikanın kara ve hava kuvvetleri ise 63 milyon sterlin harc ediyor.

Japonyanın donanmasına ancak 29 milyon orduya da 29 milyon harca debildiği nazarı dikkate alınırsa Amerikadaki sarfiyatın Japonyada endişe uyandırması beklenebilir.

Ö. R. Doğru

Mesriki âzam balosu

Türk yükseltme (Mesriki âzam) senelik balosu ayın on yedisine müteaddif bu perşembe günü akşamı Maki salonlarında verilecektir. Biletler Kariman mağazasile Haşet kütüphanesinde ve dördüncü Vakıf han Asmakat binalarında bayan Nedimde bulunur.

TEPEBAŞI ŞEHİR TIYATROSU TEMSİLLERİ

Bu gece saat 20 de

İnsanlık Komedi

4 Perde

Yazan: H. Balzac

Çeviren: I. Galib

Eski Fransız Tiyatrosunda

Bu gece saat 20 de

Delidolu

Operet: 3 perde

Yazan: Ekrem Reşit

Bestelleyen: Cemal Reşit

22-1-1935 Salı akşamı bir defa için

Bir Kavuk Devrildi

KURUN BALOSU KUPON: 70

Bu kuponu kesip saklayınız 12 - 1 - 935

Okuyucularımıza hizmet KUPON: 60

Bu kuponu kesip saklayınız

TEFRIKA No: 140

YAZAN: İSHAK FERDİ

İskender ölürken, kumandanlarına: Birleşin.. Birleşin! Diye bağırıyordu..

Rokzan, o sabah, Dârânın kızını öldürmüştü. Fakat İskender, Rokzana da kalmadı. Toprağın kolları daha kuvvetliydi. Genç imparatoru kendine çekti

Son ziyafet.. Son kadeh.. ve ölüm!

İskender, bir gece, Ermenistandan yeni dönmüş olan maraşal (Batlamyos) un evinde eğleniyordu. Batlamyos ziyafet gecesi bütün dostlarını evine davet etmişti.

İskenderin sağında general Antiochos, solunda Saris oturuyordu. Babilin en güzel rakaseleri o gece genç imparatorun ve muzafer maraşalın önünde oynuyorlardı.

O gece, İskender şarab içerken birden bire fenalaştı.. Vücudunu gittikçe artan bir ateş sardı..

İskenderi tahterevanla sarayına götürmüşlerdi.

İskender yedi gün hasta yattı.. Babilin en meşhur hekimleri, rahipler ve sihirbazlar imparatorun hastalığının önüne geçemiyorlardı.

Meşum bir humma içinde gün geçtikçe eriyip bittiğini duyan İskender, kısa bir zaman içinde öleceğini anlamıştı.

O yıl kendisine, irade ve cesaretini yarattığı harikalar karşısında hayran olan bütün dünya bilginleri tarafından (büyüklük) ünvanı verilmişti.

Genç imparatora düşmanları bile:

"Büyük İskender,, diyorlardı.. İmparatorun günlerdenberi yüzünü göremiyen askerleri (13 Haziran 323) sabahı sarayın önünde toplanmışlar:

— İmparatorumuzu görmek istiyoruz....

Diye bağırırmışlardı...

Büyük İskender, ateşler içinde yanan vücudunu pencereye kadar sürükliyerek:

— Yaşıyorum, aslanlarım. Ölmedim...

Diye gülümsedi..

Asker sevincinden ağlıyordu...

Bu sırada binlerce ağız birden açıldı ve bir tek ses yükseldi:

— Hurrarraaaa....

İskender başını içeriye çekti...

Ve kendisini Saris'in kolları arasına bıraktı:

— Ben ölüyorum, Saris....

O gece içtiği şarabın lezzetini unutamıyordu..

Ve pencereden askere gülümseyiş, onun son gülüşü oldu..

İskenderin vücudu bir ateş parçası gibi yanıyordu.. Bir aralık gözlerini açtı.. Ve başı ucunda duran kumandanlarına ve dostlarına, hafif bir göğüs geçirerek bakı:

— Fethettiğim ülkeleri size emanet ediyorum.. Bu geniş ve büyük imparatorluğu başsız bırakmayınız..

Dostlar sordu:

— Fethettiğiniz ülkeleri kime bırakıyorsunuz? Yerinizi kime terk ediyorsunuz?

İskenderin gözleri sulandı:

— Hepinizi severim.. Hepiniz liyakatli ve cesur kumandanlarımsınız.. Millete kendisini en fazla sevdiren hanginiz ise, yerime o geçecektir...

Dedi...

İskenderin siyasette gayesi, Makedonya Krallığını Büyük Asya imparatorluğuyla birleştirerek Makedonyalıları ve Yunanlıları Asya milletleri ile mezçelemekti.

İskender millî farklar gözetmiyen yeni bir insanlık yaratmak istiyordu.. Bunun için Yunan aristokrasisini, İran hanedanlığını ve Makedonya zadenliğini yıkmaktan çekinmemişti...

İskender Şark âdetlerini çabuk benimsediği ve Şarkın saray me-rasimlerini kabul ederek başına tac giydiği içindir ki, Makedonyalı-lara yaranamadı..

İskender ölürken:

— Birleşin... Birleşin....

Diye bağırarak, hümanın yakıcı ateşleri içinde saatlerce kıvrandı.. Kendisini kaybettiği halde vatanını düşünebildi..

İskender dünyaya gözlerini kapadığı zaman otuz üç yaşındaydı.

Cihan tarihinde gelen büyük hükümdarlar arasında ilk önce (Büyük) ünvanını alan, İskender olmuştu...

İskenderin, daima artan bir azmi, ve kendi yaratıcı şahsiyetine sarsılmaz bir imanı vardı.

İskenderi, Babilin genç ve güzel kızları matem şarklarıyla kaldırdılar.. Ve saçlarını keserek tabutunu süslediler.. Mezarının başında seksen bin kişilik bir ordu ağladı.. Ve binlerce kadın göz yaşları döktü.. Babil günlerce ve aylarca genç imparatorun matemini tuttu.. Şehir baştan başa siyahlara büründü..

İskenderin arkasından ağlamayanlardan bir tek kadın vardı: Dârânın kızı...

Rokzan, İskenderin öldüğünden haberdar değildi.. O sabah, Dârânın kızını öldürmüştü.. Fakat, İskender Rokzan'a da kalmadı.. Toprağın kolları daha kuvvetliydi.. Genç imparatoru kendine çekti.. Ve Rokzan, kocasının tabutunu göz yaşlarıyla ıslatırken Olimpos'un hançeri ona da yetmişti.. İskenderin arkasından iki karısı da toprağa gömüldüler..

S O N

Fakir ve kimsesiz çocuklara yardımlar

Hilâliahmerin İstanbul şubesi kaza ve nahiyelerde yaptırdığı araştırmalar neticesinde 2000 den fazla fakir ve kimsesiz çocuk bulunmuş ve ilk mekteplerde her gün sıcak öğle yemekleri verilmesine başlanmıştır.

Kadıköyde 142, Adalarda 23, Üsküdar'da 222, Eyyüpte 136, Bakırköyünde 99, Kavaklarda 59,

Faydalı bilgiler

En iyi çay pişirmek usulleri

Soğuk havalarda çay çok içilir.. Fakat herkes iyi çay pişirmesini bilemez.. Çay pişirmek ne kadar kolay görünürse görünsün, çay için riayet edilmesi lâzım gelen kaideler gözetilmezse iyi ve lezzetli bir çay pişirmek mümkün olamaz.

Bir kere çayın tavını muhafaza etmek için onu münasib bir kab içinde saklamak icab eder. Çünkü çay yalnız güzel kokusunu çarçabuk kaybetmez, aynı zamanda başka bir kokuyu da çarçabuk kapar.

Çay kabının mutlaka iki kapağı olmalıdır. Üst kapağının altında ikinci bir kapak daha bulunmalıdır. Japonlar ve Çinliler çaylarını lâke kutularda muhafaza ederler. Bir de en münasib çay kabı camdan kavanozlar sayılır.

Çayı demlendirmek için lâzım olan çay ibrığı daima ve munhasıran çay ibrığının topraktan mamul ibrikler olduğu anlaşılmıştır.. Çünkü topraktan mamul ibrikler içinde demlendirilen çayın kokusunu tamamiyle muhafaza ettiği anlaşılmıştır.

Bir çay ibrığı hiç bir zaman temiz yıkanmamalıdır, ibrığın içinde çayın hasıl ettiği koyu renkteki tabaka sodalı veya sabunlu sularla temizlenmemelidir. İbrığı sıcak su ile bir iki kere çalkamak kâfidir.

Şayed çayın suyunu ayrı bir kapta kaynatırsanız - ki en münasibi budur - o zaman o kabın içinde sudan başka hiçbir şey lâzım geldiği gibi bir kere kaynamış suyu bir daha kaynatarak çay demlendirmek de doğru değildir.. Çünkü çayın lezzeti derhal bozulur..

İyi ve taze su, su kabında kaynamağa başladığı zaman çaydanlığın içine münasib miktarda çay konur ve kaynar su çayın üzerine yavaş yavaş dökülür.. Çayın ne kadar zaman demlendirilmesi lâzım geleceği meselesine gelince; bu, çayı içecek olanın koyu veya açık çay istemesine göre değişir.. Ekseriya iki üç dakika kâfi gelir..

Bazı kimseler çay yapraklarını madeni yumurta şeklinde olan küçük bir kabın içine koyarak bunu çaydanlığa atarlar ve sıcak suyu onun üzerine dökerler.

Çayın hiç bir zaman madeni bir kapla temasa gelmemesi lâzım olduğundan bu usulde pişen çayın lezzeti iyi olamaz.

Bir de çay, Rus usulünde pişirilebilir. Bu usul, evvelâ gayet koyu bir çay hulâsası hazırlamak, fincana bu hulâsadan bir miktar koyduktan sonra üzerine sıcak su dökmekten ibarettir. Fakat çay doğrudan doğruya demlendirildiği gibi içilirse daha lezzetli olur.

İngiliz kruvazörleri

Boğazdan geçerek Tuna kıyılarına giden iki İngiliz kruvazörü 17 Kânunusani'de limanımıza gelerek iki gün kalacaktır.

Beyoğlunda 318, Beşiktaşta 209, Sarıyada 65, Beykozda 112, Kartalda 45 çocuğa yemek verilmektedir.

KURUN'un Edebî Tefrikası: 6

Mehmedin Karısı

Yazan: Selâmi İzzet Kayacan

Danış itidalini topladı:

— Merak etme, sakınım, dedi. Fakat kaç zamandır burama gelmişti. İçimi nihayet dökemedim.

Nermin, elinde bir sepet çilekle girdi. Sepeti masanın üstüne bıraktı:

— Ne oluyorsunuz kuzum? Ne var Danış bey?

Ekrem:

— Babanıza söyleyiniz, onun en eski, en candan arkadaşını çattısı altında tahkir ediyorlar.

Nermin Danışe fısıldadı:

— Anlaşıldı, gene öfkelenmişsin.. Ama bugün hiç günü değil. Sonra Ekreme sokuldu:

— Rica ederim babama bir şey söylemeyin.. Siz Salimle gidiniz.

— Evet gideyim. Beni götürsünler.. Çünkü elimden bir kaza çıkacak.

Doktor genç kıza :

— Merak etmeyin dedi, bahçede şöyle biraz hava alsın.

Dışarıda Ekrem söyleniyordu:

— Bana yılan dedi, değil mi? Odada Nerminle Danış kaldılar. Nermin:

— Biliyorsunuz, ki babam her şeye rağmen onu sever? dedi.

— Hata ediyor. Fakat ben de kabahat ettim, birden bire kızdım. Mazur görünüz.

— Bir şey değil.

Çilek sepetine yaklaştı:

— İzin verirsiniz boşaltıp elimle ayıklayacağım.

Çilekleri birer birer ayıklayıp büyük kristal bir çanağa koyuyordu:

— Ben Ekrem'in birçok şeyini hoş görmeğe mecburum. Aşağı yukarı elinde büyüdüm.

— Sizinle oynar mıydı?

— Oo! Katiyen. Çocukları hiç sevmez.

— Malûm.. Onda insaniyetten eser yok ki..

Hiddetle cigarasını attı. Nermin güldü:

— Haydi, artık ondan bahsetmiyelim. Alınız.

Kocaman bir çilek seçip uzattı. Danış yedi ve sordu:

— Sahiden Ekrem'in dostluğuna inanıyor musunuz?

— Hayır, ben yalnız sizin dostluğunuza inanırım.

— Memnun oldum.

Uzunca bir sessizlik oldu. Nermin çeliklerle meşguldü. Danış sinirli sinirli, mütereddid adımlarla atölyede dolaşıyordu. Arada sırada durup Nerminin güzel yüzüne bakıyordu.

Arada bir birşey söylemek ister gibi ağzını açıyordu. Sonra kulaklarına kadar kızarıyor, gene dolaşmağa başlıyordu.

Nermin, çilekleri ayıklayıp yerleştirdikten sonra, munis bir sesle sordu:

— Benim arkadaşımınız değil mi?

Danış heyecan içinde genç kızın bileklerinden tuttu:

— Elbette.

— Öyle ise yüzüme bakınız. Ellerimi bırakmayınız. Sizin yanınızda olunca insan rahat ediyor. Kalbinden geçenleri söylüyor. Siz bana karşı her zaman müsamaha ile davrandınız. Size çocukluğumda aklımdan geçen her şeyi söyledim. Siz sabırsızlanmadan dinlediniz.. Size ne çocukça, ne delice şeyler söyledim

— Gene söyleyin.

— Amma artık çocuk değilim.

— Evet, koca bir kız oldunuz.. Bana söylemek istediğiniz şey ciddi mi?

— Ciddi.

Danış kekeledi:

— Birini mi seviyorsunuz?

— Evet Danış, galiba birini seviyorum.

— Ya!...

— Şaştınız mı?

Kızın ellerini bıraktı:

— Şaşırdım mı? Hayır, amma garip.. Halbuki gayet tabii

Biraz sustuktan sonra usulca sordu:

— Kimi?

— Kimi mi? Biliniz bakayım.

— Bugün burada mı?

— Evet.

— Herhalde baba Ekrem değil. Nermin güldü:

— Hayır.

— Burada ben ve Salim var.

— Mademki siz değilsiniz...

Danış gülümsemeğe gayret etti:

— Mademki ben değilim..

Nermin kızardı:

— Salim.

Danış sarardı. Nermin sordu: Neniz var?

— Hiç.. Gene bacağıma ağrı girdi.. Bu ağrı harp hatırasıdır.

— Çok mu ağrıyor?

— Hayır, hayır.. Geçti.

Kendini zorladı, gülümsedi:

— Demek Salim?

— Evet.. İlk defa size açılıyorum. Birkaç zamandır beni bir kardeş gibi sevdiğinizi farkettim.

— Kardeş değil, kızım gibi..

Ve altından bir baba gibi güldü:

— Sonra gene konuşuruz, geliyorlar.

(Arkası var)

Polis haberleri :

Onbeş günlük çocuk!

Beyoğlunda Anadolu sokağında Olivye apartmanının merdiveninde on beş günlük bir erkek çocuk bulunmuş, Darülacezeye gönderilmiştir.

Parmakları ezildi — Deniz a - melesinden Ömer oğlu Derviş Bulgar bandırlı Burgaz vapuru na mavnadan yük verirken ayağı kayarak düşmüş, sol elinin parmakları ezilmiştir.

Sarhoş halde — Sirkeci'de Şeref otelinde kanalizasyon şirketine demirci Mehmed Demirkapı civarında sarhoş bir halde dolaşırken düşmüş, kaldırılarak merkeze götürülmüştür.

Bu gece Nöbetçi eczaneler

Samatyada: Profilos, Feride: Vitali, Şehzadebaşı: İsmail Hakkı, Şehreminde: Nâzım, Karagümrükte: Suad, Akşarayda: Etem Pertev, Eminönünde: Salih Necati, Divanyolunda: Esad, Zeyrekte: Hasan Hulûsi, Kumkapıda: Belkıs, Beşiktaşta: Nail Halid, Fındıklıda: Hilâl, Galatasarayda: Ahmed Cevad, Yüksekalkdırımda: Vnikopulo, Şişlide: Asım Şükrü, Kasımpaşada: Merkez, Hasköyde: Halk Eczahaneleri.

ÜLKEMİZDE

Kırklarelinde azılı bir haydut ortadan kaldırıldı

Kırklareli, (Hususi) — 1926 senesinde şekavet yaptığınan dolayı hudud haricine çıkarılan KANARALI Hasan isimdeki haydut üç dört senedenberi silahlı olarak Balkana yakın köylerde gizli gizli şekavette bulunuyordu. Geçenlerde Kanara köyünde Hanife kızı Naciye'yi ceberlen kaçırarak kıza tecavüz edemesini temin etmiş, ve 18. 11. 934 gecesi de aynı köyde Hasan'ın evini basarak ölümle tehdit ettikten sonra 502 lira parasını ve bir tabancasını almıştı.

Bunden sonra Erikler köyünde şaki Hasan'ın suç arkadaşı Cemil jandarmamızın yaptığı gece baskınında elde edilmişti. Jandarma takibatı daha fazla şiddetlendirilmiş, 3.1.1935 gecesi haydut Hasan'ın Mahmud'un evinde gizlendiği anlaşılmıştır. Jandarmamızın kurduğu pusu ve

ablokada haydudun sabaha karşı beş buçukta evde silahlı olduğu halde çıkmağa teşebbüs ettiği görülmüş, müfreze tarafından dur emri verildiği halde itaat etmediği için kendisine ateş açılmıştır. Haydut silahlı karşılık vermiş, müsademe 15 dakika sürmüştür. Epiyce kurşun yediği halde yere yıkılan haydut bu sefer belindeki tabanca ile tekrar mukabeleye başlamış; neticede bu azgın şaki ölü olarak jandarmalara bir zarar olmadan elde edilmiştir. Vilâyetimizde uzun zamandır tek bir silahlı şakiye tesadüf edilmemişti; jandarmalarımızın cidden çok devamlı takibatı bu haydut da bertaraf edilmiştir. Kıymetli jandarma kumandanlarımızın idaresi ve efradın gayreti ile memleketimiz bu azgın şakiden kurtulmuştur.

Hâmid Yönel

Efganistana giden hekimimiz

Izmir Memleket hastahanesi asabiye şefi Doktor Bay Nevzat Eşref Afganistanda üniversite fakültesi asabiye profesörlüğünü deruhte ettiğinden Efganistana gitmiştir.

Denizli muallimleri

Denizlide muallimler birliği geliri, yoksul talebelere yardıma hazırlanmak üzere bir balo vermiştir. Balo neşeli olmuş, lise resim mualimi Bay Sırrı'nın tertib ettiği tablo çok alkışlanmıştır. Baloda üç yüz liradan fazla para toplanmıştır.

Kastamonu Halkevinde

Kastamonu, 12 (A.A.) — Halkevinde valinin başkanlığı altında muallimlerin, okumalarının ve memurların iştirakiyle bir toplantı yapılarak evin maddi durumu ve bunun doğurduğu neticeler ve maddi durumun noksanlığını gidermek için alınacak tedbirler düşünülmüştür. Bundan başka Kastamonu halkının alâkalarını celbedecek bir şekilde ökonomi, tarih ve edebiyat şubelerinde ayda birkaç defa konferanslar verilmesi işi etrafında konuşulmuştur.

Izmir Halkevindeki konferanslar

Izmir, 12 (A.A.) — Ulus evinde zengin bir şekilde hazırlanan inkılâb konferanslarına bugün de devam edilmiştir. Kültür müfettişlerinden bay Asım Ismet tarafından inkılâb umdesi etrafında verilen bir konferans büyük alâka ile karşılanmıştır.

Izmirin yeni C. H. F. idare heyeti

Izmirde C. H. F. vilâyet kongresi yapılmış, yeni idare heyeti Yozgad sayılayı bay Avni Doğanın başkanlığı altında şu suretle teşekkül etmiştir:

Bayan Sabire Yunus, Bay Dr. Kâmiran, Bay avukat Enver, Bay Dr. Hüseyin Hulki, Bay Dr. Ramih, bay Dr. Lütfi Kırdar, esnaf ve ahali bankası müdürü bay Atıf, Anadolu gazetesi yazı işleri müdürü bay Kemal Talât

Tarsusta s nemâ

Tarsusda belediye tarafından yaptırılan sinema binası ikmal edilmiş, iki sene müddetle kiraya verilmiştir. Sinema güzel olmuştur.

Kar yüzünden

Bir otobüs devrildi, bir adam öldü

Afyonkarahisar — Yılbaşındanberi çevremize bolbol düşen kar Afyon - Sandıklı yolunda gidiş geliş kısa bir müddet için güçleştirmiştir.

Bu cümleden olarak geçen perşembe bir otomobil kazası olmuş, Sandıklı otomobillerinden birisi yolun kenarındaki boşlukların karla kapanmasından ve yolun görülmemesinden dolayı devrilmiştir. İçindeki yolculara bir şey olmamış ise de, makineden aşağı atlamak isteyen şoför yardımcısı Hasan, arabanın altında kalarak ölmüştür.

Bir ayı, bir avcıyı kolları arasında ezdi, öldürdü!

İlgaz ormanında bir avcılık faciası olmuştur. İlgazda dört beş avcı, ormana avlanmağa çıkmışlar, burada Mülâyim mevkiinde eski bir inin ağzına gelerek burada uyumakta olan ihtiyar bir ayıyı silâh sesile ürktüp dışarı çıkmağa mecbur etmişlerdir. Ayı dışarı fırlayınca avcılardan birini önlemiş, bunun üzerine ayı avcıya sarılıp kolları arasına almış ve adamı iyice sıkarak kemiklerini kırıp ezmiştir. Öteki avcılar bu sırada yetişmişler, ayının kulağına bir silâh namlusu sokarak ateş etmişler, fakat silâh ateş almamıştır. Bu suretle vakit kazanan ayı, kolları arasına aldığı adamı iyice hurdehaş etmiştir. Avcılardan biri eline geçirdiği balta ile ayının üstüne hücum ederek yandan kafasına vurmuş, böylece yaralanan hayvan kolları arasındaki avını bırakarak kanları aka aka ormana dalıp kaçmıştır. Ayının kolları arasında ezilen avcı cansız olarak yere düşmüştür. İlgaz müddeiummiliği işi haber almca, vakanın olduğu yere gitmiş, tahkikata başlamıştır. Kaçan yaralı ayı henüz bulunmamıştır.

Izmirde yeni sıhhat müesseseleri

Izmir, 12 (A.A.) — Kentimizde yapılacak olan bir sıhhi hayvan tahaffuzhanesi ile bir laboratuvar için lüzumu olan tahsisat geldiğinden inşaat için şehitlere Taşiskele yakınında bir arsa satın alınmıştır. Bu yıl içinde inşaat başlanacaktır.

Hauptmanın katil olduğu gittikçe kuvvetleniyor

Flemington, 12, (A.A.) — Hauptman'ın sorgusu Pazartesiye atıldıktan sonra, müddeiummillerden Hauck, Lindberg'in yanında hizmetçi iken, çocuğun çalınmasını müteakib intihar eden Violet Şarp'ın bu işle alâkadar olduğunu ispat edecek bazı şahitler dinleteceğini söylemiştir.

Avukat Reilly de, fideyinecatın İzidor Fiş tarafından alındığını ve paraların üzerindeki notları onun yazmış olduğunu, Hauptmanın da, bilmiyerek bu paralardan bir miktarını Fiş'ten aldığını ispat edeceğini iddia etmiştir. lunmuştur.

İddia makamı ise Fiş'i cinayetle alâkadar her türlü ittihamdan tebrie edeceğini bildirmiş tir.

Flemington, 12 (A.A.) — Kondon'un şahitliği bitmiş olduğundan fideyinecat olarak verilen paraların üzerinde yazılı notların kimin elinden çıktığını anlamak

maksadiyle mahkeme, yazı hibresini sorguya çekmiştir. Daha temkinli bulunan Hauptman, karısıyla uzun uzadıya görüşmüştür.

Başlıca şahitler ve bilhassa Kondon, halka görünerek bu seledede oynamış oldukları rolü kâzâ hikâye ve tekrar etmekte bir çok tekliflerle karşılaşmıştır.

Kendilerine binlerce dolar dolunmaktadır.

Alkapone'yi yakalattırma yardım etmiş olan şahitlerden lis hafiyesi Vilson, fideyinecat J. P. Morgan müessesesinde kendi nezaretinde ne suretle zırlanıp destelendiğini ve bu paradan 14.600 doların Hauptmana aid garajda nasıl bulunduğunu anlatmıştır.

Flemington, 12 (A.A.) — yazısı mutahassısı, Lindberg çocuğu için verilen paraların Hauptman tarafından yazılmış olduğunu bildirmiştir.

En kısa Avrupa yolu Türkiyeden geç

Baş tarafı 1. ci sayfadaki gevşemiş gibi olmuştu, fakat İranın büyük Şahenshahı Alâ Hazreti humayunun reisliği altında her gün yükselme, yollarında ilerliyen İran, Türkiye ile dostluğunu kuvvetlendirmek istemiş ve memleketinizden de samimi mukabele görmüştür. Devletlerimiz arasındaki iyi münasebetler ve iyi dilekler halk tabakaları arasında da pek iyi karşılanmaktadır, fakat iki milletin birbiriyle iyice kaynaşması için neşriyat yapmak için taraf gazetecilerinin ehemmiyetli bir vazifesidir. Ben kendi hesabıma Türkiyede uzunca tetkikat yapmak ve düşünmekte memleketiniz hakkında resimli hususi bir nüsha neşretmek kararmdayım.

Umumî harp yıllarında Türkiyede bulundum, Türk harp maddesi aldım. İstanbulun itilaf kuvvetleri tarafından işgalinden sonra buradan ayrılarak Gülcemal vapuruyla Almanya'ya gittim. Şimdi Türkiyede gördüğüm değişiklik harikulâdedir. Atatürkün dâhiyane idaresi altında Türkiye kurtulmuştur, her cihetten salâh ve terakki görülmektedir. İnsan ilk bakışta medenî ve mütekâmil bir memlekette olduğunu anlamaktadır. Ahali gayet müeddeptir, memleketin tabii güzelliklerine bir çok medenî eserler zam ve ilâve olunmuştur.

Atatürkün dâhiyane idaresi altında Türkiye kurtulmuştur, her cihetten salâh ve terakki görülmektedir. İnsan ilk bakışta medenî ve mütekâmil bir memlekette olduğunu anlamaktadır. Ahali gayet müeddeptir, memleketin tabii güzelliklerine bir çok medenî eserler zam ve ilâve olunmuştur.

Atatürkün dâhiyane idaresi altında Türkiye kurtulmuştur, her cihetten salâh ve terakki görülmektedir. İnsan ilk bakışta medenî ve mütekâmil bir memlekette olduğunu anlamaktadır. Ahali gayet müeddeptir, memleketin tabii güzelliklerine bir çok medenî eserler zam ve ilâve olunmuştur.

Atatürkün dâhiyane idaresi altında Türkiye kurtulmuştur, her cihetten salâh ve terakki görülmektedir. İnsan ilk bakışta medenî ve mütekâmil bir memlekette olduğunu anlamaktadır. Ahali gayet müeddeptir, memleketin tabii güzelliklerine bir çok medenî eserler zam ve ilâve olunmuştur.

KURUN'un Millî Romanı: 87

Kurşun Yarası

Burhan Cahit Köroğlu

Eski mahalle kahvelerinde bile kadın garsonlar çalışıyor ve erkekler birbiriyle dans ediyorlar. Mahmure, bu en temiz, en güvenilir arkadaşımı çok özlemiştim. O bana teselli verecekti. Manisaya daha ziyade onu görmek için geldim. Hükümet arkasındaki evlerine gittiğim zaman kapıyı ablası açtı, boynuma atıldı. Annesi de koştı, geldi. Ne candan, ne içli insanlar.. Erginden

bahsetmediler. Ben Mahmureyi sordum: — Sokağa mı çıktı? Birbirlerine bakıştılar. Ablası başını önüne eğdi. — Ne var, dedim. Mahmure yok mu? Annesi bir mum alevi gibi kıvrıldı. Elleri havaya kalktı: — Yok kızım, onu da kaybettik.. Ve hıçkırmağa başladı. Taş gibi kaldım.

Dişlerim kilitlendi. Beynim uyuştı, gözlerim karşımda parçalanırcasına göz yaşı döken anaya dikildi.

İçimden gülmek, hem de kahkaha ile gülmek geliyor. Yavaş yavaş çözülen sinirlerim tersine işliyor. Katılacağım. Sinirden kaşlarım, dudaklarım kendi kendine oynuyor.

Yüzümdeki karışıklığı sezen ablası, beni tuttu, dışarıya sürükledi:

Kendine gel Aysel.. Çıldırarak mısın!.

Kendime geliyorum, fakat çıldırmadığıma şaşıyorum. Yüzümü, enseme kolonya ile uyuşur, geçirmediğim sinir buhranı halsiz düşürüyor. Cansız gibi seriliyorum.

* * *

Onun bir yığın toprak olan mezarına, çok sevdiği yaseminlerden

bir demet serptim.

Etrafında yükselen toprak yığınları çoğalıyor.. (Ergin) in yarım mezar taşı onun yarım hayatını ifade ediyordu.

Mahmurenin üzülmemek için benden saklanan ölümü de öyle olmuş.. Uzun sürmiyen bir kadın hastalığı Manisa bağlarının bu narin salkımını da koparıp götürmüştü..

Artık hayattan korkmağa başladım.. Nereye kaçsam, ya dünü hatırlatan bir acı levha, ya bir ölü kafası ile karşılaşırım.

Yudum yudum acı tatmaktan kanım zehirlendi.. Göz yaşlarımı içime akıtmaktan kalbim acı duymaz oldu.. Renk, ses, koku, benim uyuşup kalan duyuş ve seziş hislerime yabancı kaldılar.

Manisanın bu çok sevdiğim bağ ve bahçe diyarının sonbahar

rı başlamış.. Bağ bozumu işte herkes kırlara akıyor.. Bana öyle geliyor bilmem.. Buranın eski varlığı tükenmiş.. Tütünüm eskisi gibi para getirmiyor.. Dediler..

Hayat bir kararda durmuyor. Yıllar birbirine benzemiyor. Gönüller ihtiyarlıyor.. Sevgiler kuvvetini kaybediyor.. Dostlar sevgililer insanı yalnız bırakıyorlar..

Manisaya gelişim benim için ayrı bir derd oldu.. Eski sevgiler, Mahmureler, Benaller artık birer hatıra olduktan sonra kalanlar insanı teselli edemiyor. Hayat ne kadar maddi olursa o kadar su gönül bağları daha üstün, daha tesirli..

Artık beni buralara bağlayan bir şey kalmadı.. Eski mabetler

İSTANBUL SEMTLERİNİN TARİHİ

Yazan: Niyazi Ahmed Okan

Tefrika No. — 31 —

“Göksu,, ve kasrının tarihi

Göksuda (Göksu kasrı) ndan önce yapılmış bir iki tahta kasır vardı. Bunların ancak havuzları kalmıştır.

Birinci Mahmud, Göksuya çok ehemmiyet veriyordu. Burası, tam mânâsıyla bir tenezzüh yeri olmuştur. Devattar Mehmed Paşa, (1165 - 1751) de sekiz yüz kırk arşınlık bir köşkü yeniden yaptırdı.

Köşkün yapılışında Şehreminliğinden azledilmiş olan biraderi Yusuf Efendi bina emini idi. O kurunun ozanlarından Rasih, kasrı şu beyitlerle övdü:

“Ferahda misli yok, abı havada bi nazir elhak..

Ne deklü iltifat olsa seza en der ceza oldu.

Boğaz içre nice nüzhetgehi şahane var amma..

Bu nev tarhi mücessem cümleden ruhaşına oldu.. Zehi tertibi ziba muntazam aramgâhı râna..

Ki, nakşî dilkûşa bir gülşeni behçet feza oldu..

* * *

Küçüksu bir büyük nüzhetgehi kâni safa oldu..

Mısraı da bu kasrın yapılışına ebced hesabı ile tarih olmuştur. Kasrın bahçesinde güzel havuz ve fiskiyeler vardı..

Bu kasır, arasıra tamir edildikten sonra, üçüncü Selim ile ikinci Mahmud yeniden tamir yaptırdılar. (1273 - 1856) da Abdülmedit daha süslü olarak yaptırdıktan sonra, Abdülâziz de kendi kurununa kadar eskiyen kısımları yeniledi, Ayvansaraylı Hafız İsmail Efendi, 1779 da yani bundan yüz elli yıl önce yazdığı kitabında şu malumatı vermektedir:

“Balâyî gühde padişahı zaman Sultan Mahmud Han Hazretlerinin bu mahalden vurdukları nişanları vardır. Bu mahalle dahi bir çimen sofa ve çeşmei maileziz inşa olunmuştur. Sultan Selim Hanı Salis merhumun dahi nişanları vardır..”

Bu satırlar, burada uzun yıllar padişahların nişan attıklarını gösteriyor.. Nişan atılan yerlerin terçih edilen eğlence yerleri olduğunu tarih gösteriyor..

Göksu kasrının hemen yanı başında üçüncü Selimin (1221 - 1806) da yaptırdığı saçaklı çeşme

kapandı.. Eski sevgililer bir avuç toprak oldu.

İzmirin her kasabasında ömrünün bir parçasını bıraktığım güzel İzmir artık yabancıyım..

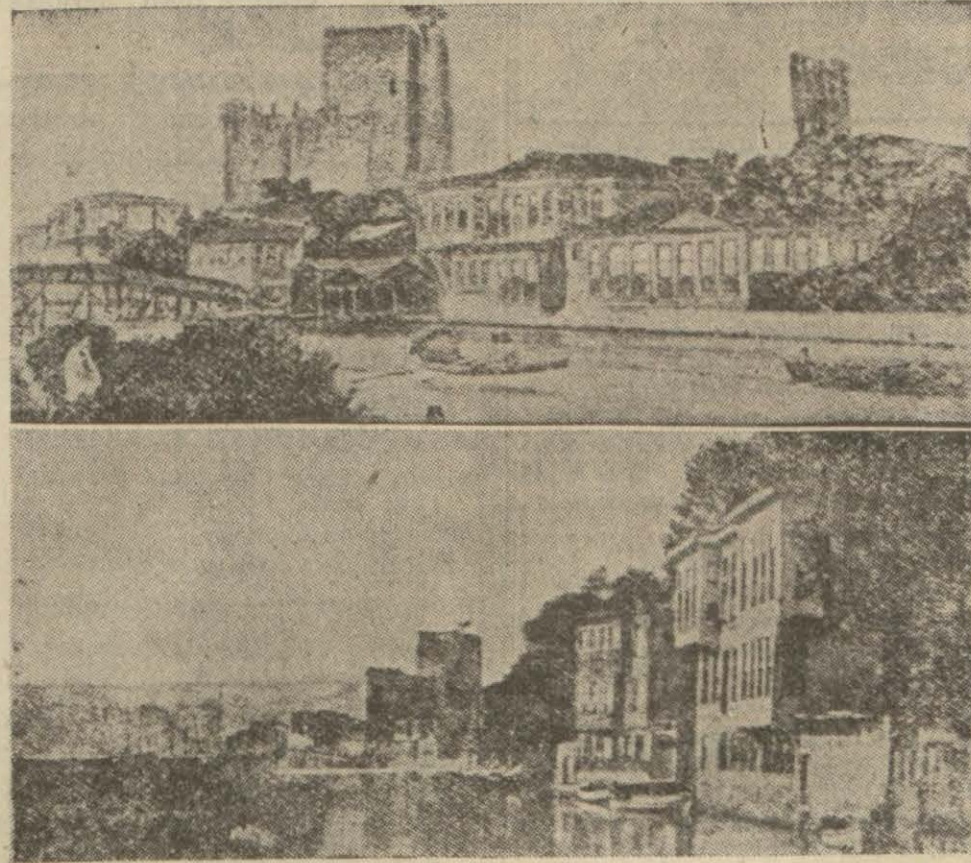
Onun ılık kıyılar, zeytin kokuyla yetiştirdi.. Fakat kader mi, tesadüf mü işte hayatın anlaşılmasa cıvırları beni kalıptan kaliba sokarak nihayet sade çocuğu için yaşayan bir ana yaptı..

Bugün buralara gelişim bile onun için..

Babam, ipotek olarak aldığı evi eve sahib olabilmemiz için beni bekliyor.. Fakat (Meral) in, derinliğinde Akdeniz maviliğini gördüğüm gözleri beni İstanbulu çekiyor..

Artık onun için yaşayacağım.. Onu öyle yetiştireceğim ki haya-

tına eş olacak erkek onu benim

Göksudan iki görünüş

çok san'atkarane yapılmış bir çeşmedir.

Çeşmenin dörd yönünde de ozan Hatif'in söylediği beyitler vardır. Desti fabrikasının civarında bulunan ve (1195 - 1780) de yapılmış olan çeşmeyi Beyli zade Ahmed Raşid Efendi yaptırmıştı.

Un değirmeninin yakınındaki çeşmenin yazılarından, çeşmeyi Fatih ile gazaya gelen mücahitlerden Salih Dedenin yaptırdığı anlaşılmaktadır.

Buradaki bir camii ikinci Mahmud (1251 - 1835) de yeniden yaptırdı.. Tahsin adlı bir ozan:

Söyledim itmamına tarih Tahsin Hanı Mahmudülfa'al ihya kıldı mabedi

Beyti ile tarih söylemişti..

Gene bu civarda bulunan bir çeşme üzerinde de:

“Sahibülhayrat velhasanat Beyli zade Ahmed Raşid Efendi,, yazılıdır.. Yalnız bu çeşme desti fabrikası yanında aynı adamın 1780 de yaptırdığı çeşmeden altı yıl sonra yani 1786 da gene Ahmed Raşid Efendi tarafından yaptırılmıştır.

Göksuda Karakol karısında Rüfaiye Şeyhlerinden Salih Deden'in türbedarı Çınarı Mustafa Efendi gömüldür. Çınarı Mustafa Efendi -883 de ölmüştür. Fatih ile gelip şehid olduğunu da yukarıda

gibi yalnız bir dişi olarak bulmam.. Çünkü sadece kadın olmak bugünün yaşayışında insanı yarım bırakıyor.. Kadımla erkeği kaynaştıran bağ çözüldüğü zaman kadının himayesiz ve desteksiz kafesten atılmış, uçmasını, yem bulmasını bilmez bir kuş gibi yerlerde sürünmemesi lâzım.. Biz, dünün kadınları evlilik hayatında yalnız bir dişi olabildik.. Eşimizi kaybettiğimiz zaman bir hiç olduk..

Yavrumu hayatın ihtimaller, tesadüfler dolu her adımında bir hiç olmaktan kurtarmak istiyorum.. Ona vereceğim terbiye, mekteplerden toplayacağı bilgi belki onu anası gibi bir gönül kurbanı olmaktan kurtarır.

* * *

İzmir yolundan İstanbulu dönüyorum..

yazmış olduğumuz Salih Dede, Nakşibendi tarikatından ve 1815 de ölen Molla Ahmed ağa ile 1813 de ölen Şaban ağa da burada gömülmüştür.

Buradaki Küçüksu mezarlığında, Üstad Recai zade Ekrem'in matemini edebiyatla ebediyete intikal ettirdiği oğullarının mezarları vardır.

Piraye, Emced ve Nejad.. Üstadı Ekrem içli acıları ile bu üç oğlunun mezar taşlarını edebiyat yaparak üç toprak tümseğinin üzerine dikmiştir.

Göksu tarihinde bir kıymet olarak kalacak bu mezarlardan ve içli bir babanın göz yaşarından burada bahsetmeden geçemeyeceğim..

Üstad Ekrem'in, Pirayesi için yazdığı şirin garip bir hikâyesi vardır: Piraye küçükken ölmüştü. Baba, “Dünyaya geldi, dünyadan giden,, kelimesi ile anlattığı bu ölümün acısını, Pirayenin ölümlünden on beş yıl sonra duymuş babalık duyguları o vakit ayaklanmıştı. Üstad Ekrem, bir gün bu mezarlıktan geçerken birden damarlarındaki kanın donar gibi olduğunu hissetti.

Gözleri gayri ihtiyarî mezar taşlarına kayd: Burada bir çocuğu gömülü idi. Acaba mezarı nerede idi? Düşündü. Aradan on

9 Eylül panayırı o gün kapandığı için İstanbulu giden postalarda yer bulmak güç.. Teyzemin yardımını ile (Sakarya) vapurunda bir kamara bulabildim..

On bir yıl önce Altay vapuru ile ve kardeşimle İstanbulu gidişimi hatırlıyorum.. Dünün ürkek, beceriksiz, narin kıızı bugün kalbi nasır tutmuş, gözleri hayatın iç yüzünü görmeğe alışmış, heyecansız, arzusuz, kof ve kalın aynı yolculuğu yapıyor.

Dünün utangaç kıızı bugün yalnız başına kamarasını bulmak, eşyasını yerleştirmek için kamarotları arayıp buluyor.. Hamalları azarlıyor.. Hattâ kendi gibi yolcularla ahbab olup konuşuyor.

Sakarya limandan çıkıyor..

Rıhtımda ahbabları, dostları selâmetlemek için sallanan mendillerin arasında bana aşına olanı

Fabrikalarda 20 bin yurddaşımıza iş çıkıyor

Sümer Bankın genel müdürü Bay Nurullah Esad Sümer şehrimize gelmiştir. Bugün Gemlikte kurulacak olan sun'î ipek fabrikasının yerini görmeğe gidecektir..

Sümer Bankın son yaptırdığı fabrikalar, bittikten sonra on sekiz, yirmi bin kişiye yeniden iş çıkacaktır.

Bu miktar orta bir hesaplarsa ailesi efradına zarbedilerek beş misline çıkarılırsa yüz bin yurddaş yeni bir geçim vasıtası temin ediliyor demektir.

Öğrendiğimize göre Sümer Bankın yeni kurmak üzere olduğu Gemlik sun'î ipek fabrikası Bursada taranmış yün ipliği (= Kamgarn) fabrikalarının Nisan ayında yapılmasına başlanacaktır.

İzmitteki kâğıd fabrikasının inşaatı ilerlemektedir. Banka genel müdürü Bay Nurullah Esad Sümer, Ankaradan İzmit'e uğramış ve oradaki fabrikanın yapılışını gözden geçirmiştir.

Bu fabrikanın Şubat sonlarında makine montajı başlayacaktır.

beş uzun yılın geçmiş olduğunu hatırladı. İçli sızladı:

Zuldür onbeş yılda bir kere ziyaret kabrini

Bir avuç haki mübarekten ibaret kabrini

Ger zaman etti ise pamalı hasarat kabrini

Bir gün vazifeydi bana etmek imaret kabrini

Beyitleri ile babalık vazifesi nin acısını mezarlığın boşluğuna haykırdı.

Söyle yavrum eyleyim şada hu giryen hâkini

Hangi topraktır senin örten vücudü pâkini

Beyti ile de yavrusunun ruhunu okşamak istemişti. (1)

(1) Üstad Ekrem'in “Piraye,, adlı bu uzun şiirini, Selânik Feyziye mektebinde talebeye bedii şarkılar öğretmek için o zaman müdürü bulunan şimdi Kurun muharrirlerinden arkadaşımız Bay İsmet Ulu Kut besteletmiştir.

“Piraye,, bestesi, şiiri kadar içli ve yakıcı idi. Musiki cerayanlarının yeni uyanmağa başladığı vakitler olduğundan beste, Selânikte dikkate değer akisler uyanırmıştı. Bay İsmet Ulu Kut, besteyi dinleyenlerin hislerini yene miyerek ağladıklarını söylemektedir.

yok.. Teyzem daha sandala binerken veda etti, ayrıldı..

İçinde doğup büyüdüğüm güzel İzmirden ayrılıyorum.. Bir daha gelecek miyim? Bilmem .. Ben artık kendimin değilim ki!

İzmirde gözümlen en son bıraktığı Gazi heykeli oldu.. Onun enginlere doğru uzanan kolu 30 Ağustos günü verdiği kumandayı tekrar ediyor:

— Hedefiniz, Akdenizdir, ileri.

* * *

Güvertede konuşuyorlar:

— Çanakkaleye giriyoruz..

— Burayı gündüz geçmek fırsatı her zaman ele geçmez..

Macerasını bin bir ağızdan dinlediğim Çanakkaleden ben ilk defa geçiyorum..

Güvertedeki kalabalığa karıştım.

Çanakkale harbinin başından so-

Sümer Bank Umum Müdürü Nurullah Esad Sümer

Nazillide kurulacak olan büyük pamuklu fabrikasının da projeleri hazırlanmıştır. Son tetkikler yapılmaktadır. Yapılan bir hesaba göre Mayısta kurulmasına başlanacaktır.

Kayseride kurulan büyük men-sucat fabrikasının inşaatı ateşli bir çalışmayla ilerlemektedir. Burada, Sovyet Rusyada ustabaşılıkla çalışan yetmiş tane talebemiz de çalışmaktadır.

Bundan başka, bu yıl içinde, Kütahyada bir porslen fabrikası da kurulacaktır. Yerini, Ekonomi Bakanı Bay Celâl Bayar bizzat tayin edecektir.

Sümer Bank müdürü Bay Nurullah Esad Sümer de Bakanla birlikte Kütahyaya yer bulumuna gidecektir.

Geçen bu yıl içinde en büyük işlerden biri olarak ta Demiriş ve Zonguldağın iç taraflarında kurulacak olan büyük “Demir eritme ve çelik müessesesi,, için de projeler hazırlanmaktadır.

Burada demir cevheri eritilecek, müessesede hazırlanacak olan “haddehaneler,, de raylar, vagonların demir parçaları velhasıl piyasada kullanılan demirin büyük bir kısmı yapılacaktır.

Kütahyada kurulacak porslen fabrikasına büyük ehemmiyet verilmekte, ve en cazib işlerden, biri gözüyle bakılmaktadır.

Banka, bu işlerde kullanılabilecek olan mütehasıs talebe yetiştirmekte devam etmektedir. Sovyet Rusayaya yeniden talebe gönderilmek meselesi henüz kararlaşmış değildir. Almanya ve Belçikada Sümer Bankın yirmi mühendisi vardır.

Sovyet Rusyadan gelen 70 ustabaşımız büyük muvaffakiyetle çalışmaktadırlar.

nuna kadar burada çalışan bir ihtiyat zabiti eliyle karşı tepeleri göstererek anlatıyor:

(Ergin) in sesini işitiyorum sandım..

— Şu yüksek mermer sütun İngilizlerin ölümleri için diktikleri âbide..

Şu ilerisi Maydos.. Arka sırtlar Anafarta tepeleri..

Soruyorlar:

— Arı burnu nerede? ..

Parmağıyla sol yanımızdaki çıkıntıyı gösteriyor:

— İşte kumsal olan yer..

Sokuldum:

— Çimentepeyi gösterir misiniz? ..

O günlerin heyecanını yaşayan gözleri yüzüme dikildi:

— Çimentepe mi dediniz? ..

(Arkası var)

HIKÂYE

Dört Kalb

Yazan: M. SERTOĞLU

Münevver bir türlü ne yapacakmış, hangisini tercih edeceğini kestiremiyordu. Kalbi dört kalb arasında gidip geliyordu.

Turgud şüphe yok ki, iyi bir çocuktu. Fakat yalnız o kadar... Halbuki bir genç kız, bilhassa Münvever gibi duygulu bir genç kızın seçeceği eşinde iyilikten başka daha bir çok şeyler araması tabii idi. Sonra Turgud sevimsiz ve basitti. 100 kiloluk bir vücudu da hodgâmlığına büyük bir delildi.

Bununla beraber Turgudun sağlam bir istikbal bekliyordu. Âli ticaret mektebini bitirmek üzereydi. Yüksek mevkilerde de bir çok tanıdıkları vardı. Onların sayesinde Avrupaya gitmesi, döndükten sonra da iyi ve paralı bir mevkie geçmesi çok muhtemeldi. Sonra ne de olsa akraba sayılırlardı. Sık sık birbirlerini görebiliyorlardı.

İsmail de kibar çocuktı. Uzun bir boyu, mütenasib bir vücudu vardı. Evlerine çok devam ediyordu. Bir bankada memur, bu itibarla istikbalı sağlamdı. Sonra kendisine kur yapıyordu. Anne-si de bunun farkında idi. Ve ses çıkaramıyordu.

Fakat İsmail çok ruhsuz bir adamdı. Münvever onun gözlerinde hiç bir samimi, hiç bir içten ışık görmemişti. Sonra bütün konuşmaları çok havat ve hiçten şeylerdi.

Bundan başka, Münvever, İsmailin daha bir çok kadınlarla düşüp kalktığını duymuştu. Muhakkak ki İsmail kendisini hiç bir zaman anlayamaz ve mes'ud edemezdi.

Cemale gelince onu hiç düşünmek bile istemiyordu. Zengin olmasına rağmen yaşlı ve çirkindi.

Dördüncü isim Fuattı. Ateşli genç bir romancı ve muharrir olan Fuadı topu topu henüz iki defa

görmüştü. Bir tanıdıklarının evinde, ve bir çayda birinci tanışmada hiç konuşmamışlardı. Çayda kendisiyle iki defa dansetmiş ve ancak on, on beş cümle konuşmuşlardı. Yalnız Fuatla tanışması kendisinde garib bir tesir bırakmıştı. Fuad az söz söylüyor, fakat Münveverin gözlerine çok bakıyordu.

Çok hassas bir kız olan Münvever bu gözlerde derin bir âşıklık ışıklarını çok iyi görmüştü. Başkalarına Fuadın nasıl bir genç olduğuna dair sorduğu suallere çok müphem ve birbirini tutmaz cevaplar almıştı. Yalnız netice itibariyle herkesi Fuadın çok dürüst ve sözünde durur biri olduğunda ittifak etmişti. Ve Fuad kendisine yeni ve büyük bir roman yazdığını söylemişti.

Münevver bu dört kaplden birini seçmek için bir fikir buldu. Hepsine ayrı ayrı yerlerde şu suali sordu. Ve doğru cevap vermeleri için kendilerine yalvardı:

— Benim için yapabileceğiniz azami fedakârlık nedir?

Turgud göbeğine bakarak şu cevabı verdi:

— İki gün yemek yemeden durabilirim!

İsmail şöyle dedi:

— Bankada birikmiş olan 2000 liram var. Bunun dörtte birini gözden çıkarabilirim!

Cemal adı adı güldü:

— Fedakârlık ne demek?? Senin malın benim malım, benim malım senin malın!

Fuad da şu cevabı verdi:

— Sağ elimi bileğinden kestim...

Münevver güzel olduğu kadar akıllı bir kızdı. Sözle bile olsa kendisine en fazla fedakârlık yapmaya hazır olanı tercih etti ve mes'ud oldu.

M. SERTOĞLU

Soyadları alanlar

Zeyneb Kâmil hastahanesi operatörü Bay Tefvik (Melemen - ci) asistan doktor Bay Müfid (Hekimoğlu) Galata gümrüğü memurlarından Bay Ahmed Refik, oğlu Necdet, telgraf baş müdürlüğü muhasebe memurlarından Bay Burhan, kardeşi mimar Bay Cavid (Dağ Deviren) deniz yüzbaşısı Bay İrfan (Arım) sekizinci ihtisas mahkemesi istintak kâtibi Bay Faik (Yıldırım) Darüşşafaka lisesinde 14 numaralı Bay İbrahim ve bütün ailesi (Günel) Sıhhiye müdüriyetinde sıhat memuru Bay Mehmed (Er - söz) Eyypte Otakçılarda Fethi Çelebi mahallesinde bahriye cerrah binbaşılığından mütekaid Bay İbrahim Şevki ve çocukları (Bahşi) yeni zabıt vekillerinden Bay Hasan ve biraderi Bay Rahmi (Özdemir), Şişlide Küçük bahçe sokağında üç numarada oturan Şehremaneti mütekaid memurlarından Bay Şükrü ve oğulları Yeni lise sekizinci sınıf talebesinden Bay Mesut, Bay Mümtaz, Bay Faik, Bay Feridun, Bay Nedim (Fırat) Yenicami maliye şubesi memurlarından Bay İbra-

him (Akdere), Şehremininde İbrahim çavuş caddesinde oturan bayan Nazmiye oğulları bay Sami Bay Ali Bay Halid, kızları Bayan Şükriye, Bayan Saime torunu Yeni lise son sınıf talebesinden Bay Fikret (Ernur) soyadını almışlardır.

Edirne'de askerî mütekaidlerden Bay Raşid ve oğlu Ankara telgraf gişe başmemuru Bay Fahri (Yaman) soyadını almışlardır.

Yalıtürk — Karagümrükte eski cerrahî şeyhi Fahrettin.

inegölde

İnegöl İnhisarlar idaresi memurları da soyadı olarak şunları almışlardır:

Müdür Bay Faik (Akdağ), Muhasebeci Bay İbrahim (Yılmaz), eksper bay Abdurrahman (Güçüz), muhakemat memuru bay Hamdi (Güngör), anbar memuru bay Ragıb (Soylu), satış memuru bay Mustafa (Ünsal) Zirat kontrol memuru bay Abdurrahman (Yücel), ziraat kontrol memuru bay Ahmed (Ergun) Takip âmiri bay Nurettin (Aksan), takip memuru bay Mehmed (Un-

TAKVİM

	PAZAR 13 2ci Kanun 8 Şevval	Pazartesi 14 2ci Kanun 9 Şevval
Gün doğuşu	7.24	7.24
Gün batışı	17.02	17.03
Sabah namazı	6	6
Öğle namazı	12.22	12.22
İkindi namazı	14.47	14.48
Akşam namazı	17.02	17.03
Yatsı namazı	18.37	18.40
İmsak	5.39	5.38
Yılın geçen günleri	12	11
Yılın kalan günleri	354	354

RADYO

Bugün

İSTANBUL:

18 Otel Tokatlıyandan transmisyona, çay saati teleniz, 19 Jimnastik - Selim Sırrı Tercan, 19.30 Haberler, 19.30 Hayastro Goldenberg koro heyeti, 20.10 Hafif musiki, plâk, 20.40 Havayan gitar Zekeriya ve arkadaşları, 21.15 Son haberler, 21.30 Bayan Emine İhsan şen; Radyo caz ve tango orkestrası ile birlikte.

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

18 Dans, 18.50 Konferans, 19 Sözler, 20 Hafif orkestra musikisi, Aktialite, 21 Akşam konseri, 21.45 Haberler ve saire, 23 Reklam konseri, 23.25 Dans musikisi, sözler, 24.05 Dans musikisi.

323 Khz. BÜKREŞ, 364 m.

12 Ruhl musiki, 12.30 Hafif musiki, 13.30 Plâk, 13.50 Hafif musiki, sözler, 14.40 Plâk, 17 Ulusal negriyat, 18 Hafif musiki, 19 Haberler, 19.15 Konserin devamı, 20 Konferans, Plâk, 20.30 (Vieleimül) isimli popüler negriyat, 21.30 Romen musikisi, 22 Orkestra, 23 Haberler.

341 Khz. BERLİN, 357 m.

19 Küçük radyo orkestrası, 21 Frankfurt nakil, 23 Keza, 24 Negeli musiki (Senfonik) 1 - 3 Halk musikisi ve danslar.

545 Khz. BUDAPESTE, 550 m.

19.20 Harpa konseri, 19.50 Piyanorefa - katilye orkestra, 21 Stüdyodan tiyatro, 22.50 Haberler, spor, 23.10 İmre Magyari çingene takımı, 24.15 Dans musikisi nakli, 1.05 Son haberler.

BORSA

Hizmalarında yıldız işareti olanlar üzerlerinde 12 - 1 de muamele görülmektedir. Rakamlar kapanış fiyatlarını gösterir.

Nukut (Satış)

* Londra 619. —	* Viyana 24. —
* Newyork 125. —	* Madrid 17. —
* Paris 169. —	* Berlin 47. —
* Milano 215. —	* Varşova 24. —
* Brüksel 117. —	* Budapeşte 27. —
* Atina 24. —	* Bükreş 17. 50
* Cenevre 814. —	* Belgrad 55. —
* Sofya 24. —	* Yokohama 35. —
* Amsterdam 84. —	* Altin 947. —
* Prag 100. —	* Meclidiye 42. —
* Stokholm 33. —	* Banknot 240. —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra 018.25	* Stokholm 3.1471
* Newyork 0.7550	* Viyana 4.23
* Paris 12.03	* Madrid 5.8045
* Milano 9.2865	* Berlin 1.9275
* Brüksel 3.3938	* Varşova 4.1991
* Atina 83.8934	* Budapeşte 4.2513
* Cenevre 2.4512	* Bükreş 78.9537
* Sofya 67.2120	* Belgrad 34.9825
* Amsterdam 1.1745	* Yokohama 2.7825
* Prag 18.9996	* Moskova 1092.25

ESHAM

* İş Bankası 10. —	* Tramvay 31.50
* Anadolu 25.55	* Çimento as. 13.05
* Rejl 2.20	* Çayyon Değ. —
* Str. Hayriye 15.80	* Sark Değ. —
* Merkez Bankası 65. —	* Balya —
* U. Sigorta —.00	* Sark m. ecza —
* Bomonti 11.95	* Telefon —

İstikrazlar tahviller

* 1933 Türk Bor. 29.75	* Elektrik —
* " " II 28.00	* Tramvay 31.75
* " " III 28.70	* Rıhtım 17.30
* İstikraz Dahill 94.25	* Anadolu I 46.71
* Ergani İstikrazı 97. —	* Anadolu II 46.70
* 1928 A M. —.00	* Anadolu III 46. —
* Rağdar. —.00	* Müessil A 51. —

lü), takib memuru bay Ali (Ay - din), eczacı bay Ali (Eralp) Tüccardan Bay Hayati, oğulları Bay Hüsnü ve Ragıb, Mustafa, amcaları Bay Ahmed (Güven), Fırka idaresinden Bay Ahmed (Türk - er), tüccardan Bay Abdurrahman (Ülgen) fırıncı Bay Mehmed ve kardeşi Bay Süleyman (Fırıncı), Doktor Bay İhsan (Göksu), muallim Bay Mustafa (Erhan), muallim Bay Habibullah (Saygun - ışık), muallim Hikmet (Öziş), Bay M. Hasan (Geğin) soyadını almışlardır.

Kadınlar Adası!

Yazan: Gerhard Hauptmann

Dilimize çeviren: A. C.

70

Ne yazık ki, hakikat olsun, hayal olsun, bu manzarayı seyretmek, güzelliğe meftun olan herkese müeyyer olamıyor..

Öğleye doğru saat on birde düğün alayı, başta Rukmini olduğu halde Bona Dea mabedinin hüyüküne doğru yola çıktı..

Rukminiye gören, onun insan şeklinde bir anadan, hele insan şeklinde bir babadan hasıl olmadığına kanaat getirirdi. Hüyükte merasim başladı. Bunun üzerine alay dans ederek, şarkılar söyleyerek mabede doğru çıkmaya başladı.

Bütün alay üzerinde kız saçlarından mürekkebe alevler dalgalanıyordu.

Mukalında mabedinin methali ve gizli olan iç tarafı Diodata'nın ördüğü güzel perde ile birbirinden tamamiyle ayrılmıştı. Bu methalde, Bihari Lâl'in reisliği altında bulunan on iki alev neşredici genç sıraya dizilmiş oldukları halde sema kızlarını bekliyordu. Bu an mukaddes annelerin gözünde en büyük ve en mühim dakika idi.

İtiraf etmek lâzımdı ki Rukmini nasıl bütün kızların güzeli idiye Bihari Lâl de genç erkekleri güzelliğe pek geride bırakıyordu. Herkes derin bir ıssızlık içinde beklemeye başladı. Yalnız mukaddes annelerin için için ağlamalarından hasıl olan hafif hıçkırıklar ve mabette hiç sönmeden yanan ateşten çıkan çatırdılar işidiliyordu.

Alev çıkaran gençlerle sema kızları arasında teati edileceği zannolunan hararetili bakışları alâka ile bekliyen yalnız reis Anni değildi. Fakat bunu bekliyenler yanıldıklarını anladılar. Çünkü gençler çok çekiniyor gibi görünüyordular.

Gerek reis Anni gerekse diğer ele başılar, oğlanların bu suretle hareket etmelerinin hususî bir maksattan ileri geldiği fikrine kapıldılar. Elebaşılarda beraber yüksel bir yerde oturan reis kadın Rodberteye dönerek dedi ki:

— Bu gençlerden bir tanesinin olsun karşısında duran kıza bakmağa tenezzül ettiğini isbat edene aşkolsun derdim!

Bu esnada Laurence baş rahibe kıyafetinde mabetten içeriye girdiği için reis Anni sözünü kesmeğe mecbur oldu..

Muaklinda mabedindeki merasimin tam bir ahenk içinde olup biteceği iddia edilemezdi. Çünkü muhalif tarafın, hattâ Laurence'in itirazına rağmen merasimde ikinci nutkun Madam Şvab tarafından söylenmesi zorla kabul ettirilmişti..

Asil Laurence'in nutku pek garipti. Baş rahibe hulâsa olarak şunları söyledi:

— Başlangıçta iki kuvvet vardı. Cihan kurullarındanberi hiç bir zaman tek bir kuvvet olmamıştır. Bir kuvvet, kuvvet olduğu - nu isbat için ikinci bir kuvvete muhtaçtır. Allah tek başına bir kuvvettir, onun için her şeyin üstünde bir kuvvet olamaz. Fakat Allahın kuvveti öteki kuvveti yenmiştir. Onun için her kuvvetin üstüne çıkmıştır. Yendiği kuvvetler arasında ateş de vardır. Halbuki ateş, yenen kuvvetin tahakkümünü duydukça kendisini

mağlûb sayar.. Ateş her şeyin hem içerisinde, hem de dışarısında -dır. Fakat yenen ilâhî kuvvet, maddenin zincirlerine bağlanmış -tır.

Ateş âleminin mevcut olduğu fikri anlaşılacak kadar büyü ve yalnız müthiş olmakla kalmayan bir fikirdir. Belki ateş her şey olabilir, her şeyi yaratabilir ve gene kendisine çekebilir..

Laurence bunları söyledikten sonra bir kitab çıkararak ondan bazı parçaları okumağa başladı. ateşin her şeyi mahvetmeğe muktedir olduğunu bildiren o satırları okuttuktan sonra mabedde hiç sönmeden yanmakta olan ateşi gösterdi. O ateşin hararetini bir nebata ve alevini de güzel bir çiçeğe benzetti Dedi ki:

— Fakat, alevin sırrını bir dereceye kadar olsun anlayabilmek için hangi dili kullansanız kâfi gelmez.. Sema çocukları, sema kızları, şu aleme bakınız.. Cihana yayılmış olan karanlık erkekler diyarında siz mademki yer yüzünün çocukları, yer yüzünün kızları diye anılıyorsunuz.. Ben neden sizlere sema çocukları, sema kızları ismini vermiyeyim.. Esas itibariyle yer ile gök birdir ve ikisi birden büyük bir sır demektir..

Laurence'in uzun uzadıya dilediği bu mânasız sözlerden sonra Madam Şvab kürsüye çıktı.

Laurence tarafından söylenen şeylerin sema kızları tarafından anlaşılıp anlaşılmadığını kestirmek mümkün değildi. Her halde görünüme bakılacak olursa, baş rahibenin fikrini anlayamamışlardı..

Onun için Madam Şvab kürsüye çıkarak başka bir mevzu içinde söz söylemeye başlayınca kızlar ona kulak verdiler.. Madam Şvab evvelâ genç oğlanların o günkü merasime iştirakten menedildiklerini gene hatırlattıktan sonra oğlanlar diyarında gördükleri şeylerin hiç bir kıymeti olmadığını, onlar tarafından yapılan işlerin bir fayda getiremeyeceğini, genç erkeklerin adadaki saadeti yükseltmek şöyle dursun, bilakis onu dağıtmağa çalıştıklarını, bu teşebbüslerinde onları serbest bırakmanın adadaki kadınlar lehinde olduğunu çünkü bir gün gelip erkeklerin adadan çekilip gideceklerini, erkeğin bir devleti korumaktan ziyade yıkmaya çalıştığını bu suretle bir kere daha anlaşıldığını söyledikten sonra on iki alev dağıttı gence dönerek dedi ki:

— Sizler büyük bir lûtfâ mazdar oldunuz. Mukaddes anneleri, bu lûtfü lâıyk olduğu derecede takdir edeceğinizi ümid ediyorlar. Sizler her ne kadar bize tamamiyle yabancı, büsbütün başka yapırlı mahlûklardan iseniz de, biz lûtfederek sizleri mensub olduğunuz alçak seviyeden kendi seviyemize kadar yükselttik.. Fakat bunu mümkün olduğu dereceye kadar yaptık. Bunu kat'iyen hatırımızdan çıkarmamız lâzım gelir.

Bu lûtfün ancak mukaddes anneler sayesinde mümkün olabilir. diğini hiç bir zaman unutmayınız..

(Arkası var)

Çok heyecanlı bir muhakemenin tafsilatı

Hauptman Lindberg'in çocuğunu nasıl öldürmüştür ?

Müddeiumumî anlatıyor, cinayeti hayalî surette yaşıyor, bu esnada Lindberg'in karısı hınçkırarak hınçkırarak ağlıyordu

Lindberg, karısı ve öldürülen çocuğu.

Yalnız kısa ajans haberlerini vermekle iktifa etmeyi kâfi bulmadığımız için küçük Lindberg'in katli davasını bütün tafsilatla geçen perşembe günü yazmağa başlamış ve yazıyı jüri heyetinin seçiminde bırakmıştık. Bugün de muhakemenin ilk safhasını yazıyoruz:

İlkin çağrılan bayan Lulu Jonson idi. Bu kadın, daha şimdi den maznunun suçlu olduğuna inanmıştı, ancak öldürme cezasının aleyhinde bulunduğunu söyleyince, jüri olamayacağı anlaşılınca, jüri çekilmesine izin verildi. Bundan sonra makineci amele Şarl Valton salona getirildi. Bu jüri heyetinin ilk azası ve sonra reisi oldu. Artık sırasıyla bütün namzetler birer birer tetkik ediliyordu. Bu iş saat on üçe kadar sürdü.

Yemek zamanı gelmiş olduğu için mahkeme tatil edildi ve elli bir dakika sonra yeniden toplanarak jüri heyeti bütünlenmiş, on aza seçilmiş bulunuyordu.

Bundan sonra mahkeme bir dram sahnesi haline girmişti. Fecî cinayet teşrih edilirken, maznunun, alçaklığın en düşkün kereketine varan bu tiksindirici hareketi işitenlerin tüylerini ürperiyor, helecanları tikanacak bir hale getiriyordu. Hele Nevv Jarvey hükümeti müddei umumîsi bay David T. Vilentz'in cinayeti anlatması, sonra kat'i ve hâkim bir söyleyişle maznunun öldürülmesini istemesi mahkeme salonunu bir ölüm havasıyla doldurmuştu.

Müddeî umumî sözüne şöyle bağladı:

— Bu işte söyleyeceğim ilk söz üzerimize büyük bir yük almak sözü olacaktır. Bu da, bukle sağlı, sevimli yavruçuğu öldüren adamın bu salonda olduğunu ispat etmek yüküdür.

Kısa bir sükût, bütün salondan bir ürperme geçti. Sanki, yalnız sevmek, korunmak, okşamak çağında bulunan bir suçsuz bebeğin öcünü almak istiyor gibi, bütün gözler sefil, bu iğrenç haydudun üzerine dikildi. Müddeiumumînin hâkim sesi yeniden işitildi ve ürperen yürekleri bir kısıkaç içinde ezecek, helecanları coşturacak bir anlatışla devam etti:

— Bir adamın giriştiği herhangi bir hırsızlık içinde ölen diğer bir adamı kanun öldürülmüş diye saymaktadır. Ben de Hauptmanın küçük Şarl Lindbergi öldürdüğünü ispat edeceğim. Bu adam çocuğu alınca kaçmak için hazırladığı el merdivenine koştu. Aşağıya iniyorken merdiven kırıldı, çocuğun başı vurularak kafa tası kırılmış olmakla anısı zım öldü..

Müddeî umumî bunları söylerken, salonda, katilin karısına yakın bir yerde oturan bayan Lindberg bunları dinliyordu. Helecanını tutamadı. Hınçkırıklarla ağlamağa başladı. Ona bakan Hauptmanın karısı da, o dakikaya kadar muhafaza etmeğe çalıştığı metanetini kaybetti. Manyetize edilmiş bir hale girdi. Müthiş bir helecanla sarsıldı. Miralay Lindberg oturduğu masadan müddeiumumîye bakıyordu. Kendisini kaybetmiş gibi bir vaziyette idi.

Müddeiumumî, ciddi çehresi -

le parmağını uzatarak katili gösteriyor, cinayeti bütün iğrençliği ile açarak Hauptmanı suçlandırıyordu. Bu anlatmalar bir saat kadar sürdü.

Cinayeti hayalî bir surette yeniden vücuda getiriyor, katili gösteriyor, sanki o vakada onunla beraber hareket ediyor gibiydi. Çocuğun ölüsünü bir kolu altında tutuyor, öteki kolunda kırılan merdiven bulunuyor, yirmi metre kadar bir yol gittikten sonra merdiveni atıyor, daha sekiz yüz metre kadar gidiyor. daha henüz Lindbergin yerleri içinde bulunduğunu görüyor, çocuğun üzerindeki gecelik elbiseleri çıkarıp alıyor. Nihayet, epeyce yol gittikten sonra bir ormana girmiş bulunuyor. İşte o zaman geniş bir nefes alarak ormanda kazdığı bir çukura, çocuğu yüzü koyun atıp üzerini topraklarla örtüyor. Katil artık serbest kalıp kaçabiliyor. Lâkin çocuğu alırken beşiğine bir mektup bırakmayı unutmuyor. Bu mektupta Lindbergin kendisiyle ne yolda müzakereye gireceği anlatılmıştı.

Müddeiumumî bunları, sanki gerçekten o saatte oluyormuş gibi anlatıyordu. Sonra ne suretle müzakereye gireceğini söyledi:

— İlkin doktor Kondonun ilân tarzındaki cevabına karşılık gönderdi. Bu, bir taksinin şoförü ile olmuştu. Vutland mezarlığında bir görüşme yeri gösteriyordu. İşte burada iki adamın esrarlı konuşmaları oldu. Görüşüyor, katil pek büyük ihtiyat gösteriyor, istediği para üzerinde ayak diyor, parayı almadan çocuğu gösteremeyeceğini kat'i olarak söylüyordu. Nihayet yalnız bir şeyi kabul etti: Çocuğun gecelik elbiselerini gönderecekti.

Müddeiumumî çocuğun elbiselerin koli postal olarak göndereceğini, yetmiş bin dolar olmak üzere tayin edilen para verilmekçe çocuğun iade edilmeceğini bildirdiğini anlattı. Katilin ne suretle elli bin dolara razı olduğunu ve bu paranın ne yolda verildiğini söyledi. Bundan sonra Hauptmanın çocuğun bulunduğu yeri yanlış haber verdiğini, cesedin bir zenci amele tarafından bulunduğunu, katilin yaşayışında görülen değişiklikleri, merdivenin kendi atelyesinde bulunduğunu, tevkifin nasıl yapıldığını ve katilin ilk ifadesindeki yalanları birer birer pek açık olarak anlattı.

Müddeiumumînin uzun sözleri, dinliyenlerde helecanları uyandırıyor, birçoklarını ağlatıyordu. Nihayet şahitlerin dinlenmesine sıra geldi.

Arkası gelecek

Doktor
Hüseyin Osman

Haseki hastanesi
dahiliye mütehassısı

Lâ'eli Lütüf Apartmanı saat
4-7 e kadar Telefon 22459

Fransa, Italyaya nere- lerini veriyor ?

Baş tarafı 1. ci sayıfada
Fransız müstemlekelerinden ayrıran hudud şu suretle çizilmiştir:

1919 Eylülünün 12 sinde Fransa ve İtalya arasında yapılan anlaşmanın tayin ettiği son nokta olan Tunnodan başlayacak ve doğru bir çizgi ile İngiliz - Mısır Sudanının garp hududuna gelecektir. Burası Grenoviç nısfınnen harımın 24 derece şark tulünde ve 18 derece kırk beş dakika şimal arzıdadır.

Bu çizgi İtalya topraklarına Aozu ile Gezentiye, Fransız topraklarına Bardai ile Tekroyu bırakıyor. Bu suretle Libyaya aid olduğu tasdik olunan yerlerin a - şağı yukarı ölçüsü 114000 kilometre murabbar oluyor.

Eritre ile Fransız Somalısı kıyılarındaki düzeltilen hududun çiz - g'si, Şap denizi kıyılarındaki Der Elua ile Veima deresi üzerinde Daado-to arasındadır.

Bu düzeltilen sınırlar ile İtalyan toprakları Babilmenedbin karşısına kadar ilerlemiş bulunuyor. Bundan başka, Fransa Cümhuriyeti, İtalyanın Dumerrah adası üzerindeki hâkimiyetini tanıyor.

1935 ten itibaren Tunusta İtalyan ana ve babadan doğan her şahıs İtalyan tebaası sayılacak, ancak 1945 — 1965 yılları arasında doğanlar, reşit oldukları zaman, Fransız tabiiyetine gireceklerdir.

Tunus protokoluna göre, Tunustaki İtalyan mektepleri 28 Mart 1955 tarihine kadar bulun - dukları vaziyette kalacaklar, bu tarihten itibaren Fransız kanunlarına tabi hususi İtalyan mektepleri haline gireceklerdir.

Tunus anlaşılmasıyla halledilen diğer meseleler 1945 yılına kadar aynı halde kalacak, bu tarihten itibaren, diğer bir anlaşma üzerine tedricen Tunustaki müşterek haklara gireceklerdir.

Bu anlaşmanın tayin edeceği rejimden ayrı olarak, bugünden itibaren 1945 ten evvel serbest mesleklerde çalışmakta bulunan İtalyanlar, hayatlarının sonlarına kadar bu hakkı muhafaza edeceklerdir.

Avusturya ve Tuna orta Avrupası

Her iki hükümet, lâkadar olan devletlere birbirlerinin dahili işlerine müdahale etmemek için anlaşmayı, toprakları üzerindeki hâkimiyeti ve siyasî yahud içtimai siyasatlarını ihlâl edecek kasıtları teşkil yahud himaye etmek taahhüdünde bulunmayı tavsiye edeceklerdir.

Bu husustaki anlaşma ilkin, İtalya, Almanya, Macaristan, Çekoslovakya, Yugoslavya ve Avusturya arasında yani Avusturyanın komşuları olan devletlerle Avusturya arasında yapılacaktır.

Bu anlaşma, Fransa, Lehistan, Romanyanın da girmesi için açık bulundurulacaktır. Bu suretle Fransa iel Avusturyanın bütün komşularına teşmil edilecektir.

Bundan başka Fransız ve İtalyan hükümetleri, Avusturya istiklâli ile, hâkimiyetini muhafaza etmeği bir zaruret saydıklarından bu istiklâl ve hâkimiyet tehdit edilince ve Avusturya ile kendi aralarında görüşmeyi ve alınacak tedbiri kararlaştırmayı şimdiden kabul ederler. Bu görüşme, sonradan diğer devletlere bildirilecek

ve bu suretle bir ahenk temin edilmiş olacaktır.

Müstemlekeler aid ekonomik menfaatler

İtalyan hükümeti reisi ile Fransız Dışişleri Bakanı, kendi memleketleri ile Afrikadaki müstemlekeleri ve komşu memleketler arasında ekonomik münasebetlerde tekâmül ve inkişafını lüzumlu gördüklerinden bu yolda birlik çalışmayı temin edecek vaziyet almayı taahhüd ederler.

Bu birlik çalışma sahasında, Cibutiden Adis-ababaya giden şimendifere İtalyanlar da iştirak edeceklerdir.

Silâhlılanma

Fransız ve İtalyan hükümetleri 11 Birincikânun 1931 de yapılan haklarının müsaviliğinin beyanı üzerinde konuşarak hiç bir memleketin, yalnız kendi reyile silâhlılanma işinde taahhüdâtını değiştiremeyeceği esasında mutabık kalmışlar ve böyle bir hal olunca aralarında görüşmeyi kabul etmişlerdir.

Umumî beyanname

İtalyan hükümeti reisi ile başlıca Fransa Dışişleri Bakanı umumî bir beyanname imzalamışlardır. Bunda, her iki memleket arasında muallâkta kalan bütün meselelerin tasfiye edildiği bildirilmekte ve iki hükümetin iki millîti birleştiren ananevî dostluklarını tekâmül ettirmek istedikleri, müte kabil emn'yet içinde yeni teşkilât işi için birlik çalışacakları ve hâdiselerin icab ettireceği işlerde aralarında müşavere edecekleri temin edilmektedir.

Bir Berlin gazetesi Italyayı kazançlı bulmuyor!

Berlinde çıkan Doyçe Algemayne Zaytung gazetesi Fransız Hariciye Nazırı Laval ile İtalyan Başvekili Mussolini arasında Romada hasıl olan anlaşmadan bahsederken İtalyanın revizyonist devletler arasından çıkmasını ileri sürerek diyor ki:

"İtalyanın, Macaristanı feda etmek ve cenubu şarkideki vaziyetlerini de bırakmak suretiyle yaptığı fedakârlık kazandığı müstemleke arazisine hiç bir suretle tekabül edemez. Romada aktedilen iktisadi protokolların başka memleketlere şamil olması da bir taviz sayılamaz. Mussolini şimdiye kadar harici siyasette bir çok şeylerden vazgeçti. Yakın Şarkta Sovyetlerle beraber hareket eden Türkiye ve Balkanlarda da Balkan misakı daima onun karşısına çıkıyor. Şimdi Fransa, son aylar zarfında devam eden müthiş gerginliklerden sonra küçük itilâfı sarsmadan yeni anlaşmalara sokmağa muvaffak olabilirse, Mussolininin takib ettiği büyük plânların burada meskût bırakılmamış olacağına şüphe yoktur.

Romada yapılan anlaşmalar hakkında bildiğimiz şeyler mahdud kaldıkça, İtalyanın o anlaşmalar ile ne suretle kuvvetlendiği meselesini açık bırakmak lâzım gelecektir..

Bay Lâvalla Musolini tarafından yapılan beyanatin metni

Roma, 12 (A.A.) — 7 İkinci kânunda İtalya hükümet reisi ile Fransız Dışişleri Bakanı arasında (Lütfen sayıfayı çeviriniz)

Bütün Sarılar bugün reylerini veriyor

tarafı 1. ci sayıfada

leri düşünülecek olursa, netice - nin Almanya lehine çıkacağı tah - min edilebilir.

Almanlar, rey verileceği esna - da Sarıların ne suretle hareket edeceklerine dair gazetelerde bir takım talimat neşrediyorlar. Si - yasi münakaşalara girişilmeme - sini, Hitler selâmından vaz ge - çilmesini, rey sandığının bulun - duğu yerde tek bir kelime bile sarfedilmemesini, her emre ita - at olunmasını rey pusulalarını zar - fa koyduktan sonra zarfın iyice kapatılmasının unutulmamasını, rey pusulasındaki üç boş daire - den birisine kurşun kalemle işa - ret edilmesini tavsiye etmekte - dirler. Bununla Almanların rey - ler verilirken tam bir bitarafılık gözetmek istedikleri anlaşılıyor.

Sükûnete inanılıyor

Sarbrük, 12 (A.A.) — Royter ajansından:

Yarınki reyîama engel olmak teşebbüsünde bulunulacağına da - ir endişe verici haberler dolaşı - yor.

Bununla beraber, resmi ma - hafil herşeyin sükûn içerisinde geçeceğine inanmışlardır.

Uluslararası kuvvetlerin ver - dikleri teminat karşısında bu tür - lü korkulara yer yoktur.

Ortalıkta hüküm süren kor - kudan ötürü, sosyalist önderi Braun, reyîamın erteye atılması - nı istemiş de, komisyon bu iş - teğe kulak asmayacaktır.

Alman cephesinin zorba - lıklarından şikâyet

Sarbrük, 12 (A.A.) — Bir - lik cephe matbuat bürosu Alman cephesinin gayri kanunî manev - ralarını ve gittikçe artan zorbalık hareketlerini ortaya koyan bir tebliğ neşretmiştir. Bu tebliğde deniliyor ki:

da imza edilen genel beyanat met - ni aşağıdadır:

İtalya hükûmet reisi ve Fran - sa Cumhuriyeti Dışişler Bakanı, bugün imza edilen mukaveleler, evvelki anlaşmaların aralarında muallâk bıraktığı başlıca mesele - lerin ve bilhassa 26 — 4 — 1915 tarihli Londra anlaşmasının 13 üncü maddesinin tatbikine aid bütün meselelerin hallini temin etmiş olduğundan, hükûmetleri arasında gelecekte vukubulabile - cek ihtilâflı meselelerin de gerek diploması yollara gerek uluslar derneği andlaşmasının tesbit etti - ği usuller yardımı ile gerek ulus - lar arası daimî adalet divanı va - sıtasıyla halledileceğinden ötürü, kendi hükûmetlerinin iki ulusu birleştiren an'anevî dostluğu inki - şaf ettirmek ve karşılıklı güven ruhu içinde genel barış için iş be - raberliğinde bulunmak arzularını teyid ederler.

Bu hükûmetler, bu iş beraber - liği için aralarında ahvalin icab edeceği her türlü istişarede bulu - nacaklardır.

İki nüsha olarak 7 İkincikanun 1935 te imza edilmiştir.

Küçük anlaşma ile Balkan anlaşması

Maten gazetesinin Belgrad muhabiri, Fransa ile İtalya ara - sında yapılan anlaşmanın küçük anlaşma ve Balkan anlaşması tara - fından ne suretle telâkki edildiği - ne dair şu telgrafi gönderiyor:

Küçük anlaşma mehafilinde, Lâval — Mussolini görüşmeleri - nin, önce Fransa ile menfaatleri

"Son iki gün içinde birlik cep - he gazetelerinin dağıtılmasına engellik edilmiş ve bütün mın - ta - ka içinde dağıtış işi umumî su - rette durdurulmuştur. 700 afişten yüzde yetmiş şırılmış ve 80 si - nema müdürü kontratlarına rağ - men birlik cephenin propaganda filmlerini gösterememişlerdir.

Sarbrük, 12 (A.A.) — Hit - ler aleyhtarı gazeteler, Sar'ın Al - manyaya döndüğü takdirde hü - kûmet komisyonunda çalışan Al - man memurlarının vaziyeti hak - kında devam eden müzakereler - rin hiç bir netice vermediğini il - lân etmektedir.

Fransaya 40 bin mülteci mi dönecek ?

Paris, 12 (A.A.) — Tan gaze - tesine göre, Sarre reyîamı Al - manya lehinde çıkarsa Fransaya 40 bin mülteci gelecektir.

Üçler komitesinin müddeti uzatıldı

Cenevre, 12 (A.A.) — Ulus - lar kurumu konseyi bugün husu - sı bir toplantı yaparak Sar üçler komitesinin salâhiyetlerini uzat - mıştır. Bu komite İtalyan bay A - loisi, İspanyol bay Maderiaga ve Arjantinli bay Kantillo'dan te - şekül etmektedir. Toplantısını Sar meselesine hasreden konsey bu suretle Sar halkına plebisitin tefsirine ve tatbikine aid bütün işlerin konseyin tanzif ettiği müs - takil bir heyet tarafından yapı - lacığı teminatını vermek iste - miştir.

Bundan başka konsey bu ak - şam Sar halkına bir beyanname neşrederek sükûnete davet ede - cek ve reylerin sıhhatini ve hür - riyetini teminle mükellef olan he - yetlere güvenmesini tavsiye ede - cektir.

Cenevre, 12 (A.A.) — Sar ple - bisiti neticesinin plebisit komis -

arasında kararlaştırılan tarza gö - re cereyan ettiği kanaati vardır.

Tebliğ, zabıtname, tetkik mi - sakı ve protokollar, Avrupaya a - id her ne varsa Fransa ile küçük itilâf arasında yapılan anlaşma - lardan çıkmıştır.

Bu anlaşmalarda, muahedele - rin ne suretle olursa olsun yeni - den tetkikine dair bir şey bula - mıyan İtalyan matbuatına karşı Mussolinin ne tefsirde bulunaca - ğı merak ediliyor. Çünkü bunun hakkında hiç bir şey geçmemiştir.

Maamafih son zamanlarda ar - tık, Bay Mussolinin, muahedeleri yrniden tetkik etmek sisteminin hayali bir arzudan başka birşey olmadığı, taraftarları tarafından anlaşılmış bulunuyor. Böyle ol - makla beraber, Roma görüşmeleri ni takib eden Almanya ve Maca - ristan beis vermemek için bir ta - kım ihtirazi kayıtlar söylenib du - ruyor.

Vakıa Avusturyanın istiklâlin - den başlayarak şimdiki statükoyu muhafaza etmeğe bütün küçük anlaşma devletleri iştirak ediyor ve Fransa ile küçük anlaşma bu statükoyu teyid eyliyor; fakat bu - gün Almanya dayanan Maca - ristan küçük anlaşmanın taşıdığı aynı iyi niyetle yeni Tuna teşki - lâtına girebilecek midir?

Sonra Türkiye tamamiyle bağılı bulunan Yugoslavyanın ka - bul edebileceği, orta Avrupadaki işlerin adli tesviyesine Macaris - tan müsaid bulunacak mıdır? İş - te bunları anlamak lâzımdır.

yonu tarafından kendisine bildi - rilmesini müteakib bir çok karar - lar almak mecburiyeti dolayısıle uluslar kurumu konseyi içtima - larının bir müddet süreceği tah - min olunmaktadır.

Halledilmesi lâzım gelen me - seleler şunlardır:

1. — Sar havzasının hangi devlete verileceği.

2. — Bu muamelenin hangi ta - rihte yapılacağı.

Konsey bu tarihi tesbit eder - ken Sar komitesinin 5.12.1934 ta - rihtli raporunu nazarı dikkate a - lacaktır. Malûm olduğu üzere bu raporda, Sarın Almanyaya dönü - şü takdirinde aradaki mühlet bir aydan aşağı olmayacaktır.,,

3. — Sar ahalisinin tâbiyet ve hukukunun tesbiti ve tâbiyet işinde hakkı ihtiyarlarının tayi - ni.

4. — Uluslar kurumu konse - yinin, 17.5.1933 tarihinde aldığı karar mucibince hakları her tür - lü ihtimalde mahfuz bulunan Sar memurlarının hukuku, soysal si - gortalarla alâkadar meseleler ve Sar arazisini terkedecek eşhasın servetlerinin nakli işi gibi fer'i meselelerdir.

İngiltere kabinesi de Sar işini görüşecek

Londra, 12 (A.A.) — Yarın akşam Dış İşleri Bakanı Sir Si - mon'un dönüşü üzerine toplana - cak olan kabine içtimarında Sar meselesi, silâhların azaltılması iş - i ve Fransız bakanlarının Lon - drayı ziyareti meselesi görüşüle - cektir.

İngiliz Dış İşleri Bakanının ö - nümüzdeki hafta Cenevreye dön - mesi muhtemeldir.

Yüzbaşı kurtuldu

Paris, 12 (A.A.) — Buraya ge - len haberlere göre, geçen ayın 17 sinde Sarbrük'te bazı hâdiselere sebep olan yüzbaşı hakkında ta - kibat yapılmıyacaktır.

Tahkikat neticesinde yüzbaşı - nın men'i muhakemesine karar verilmiştir.

Almanyanın hareketi ingil - terede nasıl karşılandı?

Londra, 12 (A.A.) — Sar re - yîam neticesinin tetkiki sıraların - da, uluslar kurumu konseyinde kendisini temsil ettirmesine dair vaki olan telkinin Almanya tara - fından reddi Whitehall'da pek fazla hayreti mucib olmamıştır. İngiltere hükûmeti buna dair İ - talyan ve Fransız hükûmetlerle görüştüktan sonra, bu telkini ya - pan İngiltere'nin Berlin sefiri olmuştur.

Diplomatik görüşmelerde, Al - manya'nın uluslar kurumundan bu suretle istifasını geri alacağı meselesi tabiatıyla mühim bir yer tutmaktadır.

Bay Flanden ile Laval'in ya - kında Londraya gidecek olmalar - ı bu meseleye bir kat daha e - hemimyet verdirmektedir.

Avusturyada ise

Viyana, 12 (A.A.) — Alman - yanın uluslar derneğinin fevka - lâde toplantısına iştirak etmeme - si siyasal mahafilde fena bir in - tiba hasıl etmiştir. Bu intiba hü - kûmet gazetelerinde akis bul - maktadır.

Sar meselesinden sonra müstemlekeler

Pan Cermanistlerin reisi olan bay Glas Hanverde söylediği bir nutukta, Sar meselesi bittikten sonra Almanyanın müstemleke i -

Arnavutlukta neler oluyor ?

Baş tarafı 1. ci sayıfada

kabileler, Kral Zogonun yerine onun uzak akrabası olan Gani Beyin kral olmasını istiyorlar.

Deyli Ekspresin muhabiri Deb - reden Arnavutluk hududuna var - dıktan sonra hududun kapalı ol - duğunu ve hudud boyunca Tira - nadan haber alınmadığını anla - mış, daha sonra memleket içinden ilerliyerek birtakım kabilelerle görüşmüştür.

Muhabir gördükleri ve duy - duklarını şöyle anlatıyor:

"İsyan bayrağını, Kral Zogo - nun eskiden dostu olan Muhahra Bayraktar açmıştır. İsyanın se - bebi parasızlıktır. Arnavutluk hazinesi tamtakırdır. Altı aydan - beri zabıtların, memurların çoğu, nazırlar maaş almıyorlar. Kral Zogo 1924 de Yugoslavyadan 240.000 sterlin kadar borç temi - nine çalıştıysa da bulamadı. Bu - nun üzerine 1928 de İtalyaya döndü. Fakat oraya gönderdiği memurlar da eliboş geldiler.

Bu vaziyet Yugoslavyanın gözlerini dört açtı. Belgradın ka - naatine göre İtalya son isyanları bahane ederek Arnavutluğu iş - gale teşebbüs edecektir.

Bundan başka (Belgard) bu işin (Laval - Musolini) mülâka - tında konuşulduğuna kanidir.

Hudutta hükûmran olan te - lâkkiye göre İtalya, Arnavutluğa karşı yürüdüğü takdirde Yugos - lavya da yürüyecektir.

Gene bir tekzib

Tiran, 11 (A.A.) — Arnavut - luk matbuat bürosu Arnavutluk - ta ihtilâl zuhuru ve hattâ bu ihti - lâlden bizzat Kral ve ailesinin de müteessir olduğu hakkında bazı ecnebi matbuatta çıkan haberle - rin tamamen hayali ve tahrik e - dici bir niyetle yapıldığını bildir - mektedir.

Halkevinde konferans ve temsil

Halkevinden:

1 — 14.1.1935 pazartesi günü saat (17) de merkez salonunda Dil, Ede - biyat ve Tarih şubemiz üyelerinden bay Hikmet Turhan tarafından (Türk e - debiyatında dağ) hakkında bir konfe - rans verilecektir. Herkese açıktır.

2 — Gene 14.1.1935 pazartesi günü saat (20.30 da Gülhane parkı içindeki Alayköşkünde temsil kolumuz tarafın - dan (Himmetin oğlu) piyesi oynana - caktır. Davetiyeleri her gün saat (17) den sonra Alayköşkü İç İşleri Çevir - genliğinden alınabilir.

Toplantılar

Türk kadın hastalıkları ve doğum hekimleri birliğinin aylık toplantısı yar - ın saat 18.30 da etibba odasında ya - pılacaktır. Toplantıda profssör bay Tefvik Remzi, profesör bay Liman, pro - fesör bay Şurats tebliğlerde buluna - caktıdır.

Dişçiler birliğinin toplantısı bugün yapılacaktır.

şini ele alacağını ümid ediyor ve diyor ki:

"Almanyanın müstemlekeleri - ni kaybetmesile hasıl olan ziyarı takdir etmek kabil değildir. Eğer Almanya muhtac olduğu ilk mad - deleri kendi müstemlikelerinden elde ederse yılda altı yüz milyon Rayışmark iktisad etmiş ola - caktır. Bunun için hukuki vaz - yet Almanyaya müsaittir. Eğer Almanya Afrikadaki eski müs - temlekelerini istiyecek olursa zannedildiğinden daha az mu - kavemet gösterecektir.

Kısa Şehir Haberi

§ BEKLEME YERLERİ — Al - alipaşada yapılmakta olan tramvay leme yerinin inşaatı bitmiştir. Di - den itibaren de Çapada bir bekleme ri yapılmaya başlanmıştır.

§ KONSER — Altı şubat perşem - günü akşamı Çocukları Esirgeme rumu Bayazıt kolu tarafından Sar sinemasında bir konser tertib edilmiş tir. Konsere kemani bay Sâdi ve bay Eftalya da iştirak edecektir.

§ BERBERLERİN YOKLAM - LARI — Salı günleri yapılmakta yoklamalara girmiyen berberler be - diyece para cezası ile cezalandırılma - tadır.

§ MASKELİ BALO — İstanbul - cuk esirgeme kurumu tarafından 21 - batta bir maskeli balo verilecektir. iş için tanınmış bir heyet çalışmakta - dır.

Kongre tehiri

İstanbul Türk Mürettepleri cemiy - senelik kongresi, ekseriyet olmadığ - dan 18 ikincikanun cuma gününe ırakılmıştır. (saat 2)

Vapurculuk

Türk Anonim Şirket
İstanbul Acentalığı
Liman han. Telefon: 22925

Trabzon Yolu

T A R I vapuru
Pazar Kâ. Sani
günü saat 20
de Galata rih -
tımından kalkacak. Gidişte Zon
guldak, İnebolu, Ayancık, Samsun
Unye, Gireson, Vakfıkebir, Trab -
zon ve Rizeye dönüşte Of, ve Zon
guldak iskelelerine uğrıyarak av -
det edecektir.

İstanbul yedinci icra mem -
luğundan

Merhun olup paraya şevri -
mesine karar verilen bir adet
beygir kuvvetinde Esterer mar -
kalı katarekt hezar makinesin
maa teferruat 22/Kânunsani/9
tarihinde salı günü saat 12
ahr kapıda marangoz fabrikas
derununda birinci açık arttırma
icra olunacağı ilân olunur. (38)

İstanbul Asliye üçüncü hukuk
mahkemesinden:

Melâhatin kocası Halil Ri -
aleyhine açtığı 934/1001 numara
ya mukayyed boşanma davasının
şahitler dinlenmiş ve, delâili salı
re dahi ibraz edilmiş ve dava
küm derecesine gelmiştir. H. U.
M. kanun'un 406 ncı maddesi
ne tevfiikan intaç edilmek üzere
muhakeme 30 — 1 — 935
13.30 a bırakılmış olup gıyabın
yapılan muamelelere beş gün
itiraz edilmekle beraber yem
mezkrda gelmediği takdirde
yabında, intaç edileceği ilân olu -
nur. (38)

KURUN

Gündelik, Siyasi Gazete
İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu
TELEFON NUMARALARI:

Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24370
Telgraf adresi: İstanbul — (VAKIT)
Posta kutusu No. 46
ABONE BEDELLERİ:

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İLAN ÜCRETLERİ:
İcari ilânların ilân sayıfalarında her
tım 30 kuruştan başlar. İlk sayıfada 250
kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla, devamı ilân verenlere ayrı
ayrı tenzilat vardır

Resmî ilânların bir satırı 10 kuruştur

KÜÇÜK İLANLAR:
Bir defası 30, iki defası 50, üç defası 60
dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur

Üç aylık ilân verenlerin bir defası mece -
nendir. Dört satırı geçen ilânların fazla
satırları beş kuruştan hesap edilir

Düncü Keşidede Kazanan Numaralar

Eminönünde Tekkollu Cemal gişesi listemizin gösterdiği mükâfatları derhal verecektir.

No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira	No.	Lira
24	500	2949	40	5853	50	8672	40	11409	50	14042	500	16352	500	18942	40	22020	50
28	40	3006	40	5868	600	8672	40	11502	500	14116	100	16389	40	19133	50	22029	50
81	40	3022	40	5899	100	8691	40	11586	50	14120	50	16450	40	19150	50	22166	40
126	40	3190	40	5963	50	8731	50	11605	40	14132	40	16506	40	19172	40	22288	40
132	50	3225	40	6012	50	8769	40	11694	40	14148	40	16582	100	19176	40	22288	50
173	600	3312	40	6054	40	8814	50	11725	4000	14155	50	16608	40	19194	40	22456	200
321	50	3537	200	6148	40	8883	100	11743	40	14205	200	16618	600	19211	50	22599	50
352	1500	3585	50	6148	40	8885	40	11748	50	14211	40	16641	10.000	19244	40	22622	40
495	50	3625	40	6217	40	8909	40	11871	50	14339	500	16676	40	19254	40	22643	50
604	50	3651	40	6232	50	8930	40	11964	40	14398	500	16695	100	19444	40	22655	50
615	200	3665	50	6275	50	8938	40	12042	200	14420	40	16722	50	19516	100	22750	50
634	100	3724	40	6277	50	8933	40	12046	40	14465	50,000	16800	50	19584	200	22758	100
686	100	3834	40	6316	50	8951	50	12053	40	14542	40	16813	40	19610	40	22778	40
692	50	3935	50	6352	200	9022	50	12108	40	14622	40	16830	40	19660	40	22832	50
725	50	3975	100	6412	40	9030	40	12118	40	14700	40	16855	50	19679	100	22870	50
776	100	3977	50	6428	2000	9166	500	12208	50	14719	40	16982	40	19753	40	22955	500
824	40	4001	50	6438	40	9343	40	12259	50	14817	40	17008	40	19838	50	22956	200
896	50	4037	200	6491	40	9366	200	12319	600	14898	500	17076	50	19981	50	22952	40
1010	40	4022	40	6537	200	9380	100	12352	50	14909	40	17115	40	20082	50	23159	500
1039	40	4048	100	6620	50	9431	100	12358	40	14906	40	17130	50	20092	50	23337	40
1044	40	4052	200	6641	600	9481	50	12374	50	14967	40	17168	40	20127	500	23355	50
1224	200	4089	500	6812	40	9488	600	12467	50	15075	50	17298	50	20188	40	23384	100
1262	50	4225	100	6893	40	9495	40	12509	40	15086	50	17373	500	20207	40	23360	40
1263	50	4243	50	6916	40	9508	500	12503	40	15144	50	17556	40	20221	50	23414	500
1322	50	4292	40	6960	500	9562	40	12526	600	15162	100	17561	100	20329	40	23429	40
1393	100	4363	40	7004	500	9585	50	12575	100	15212	500	17686	100	20386	100	23554	500
1406	500	4372	50	7005	500	9602	40	12679	40	15234	40	17712	50	20418	100	23578	40
1433	1500	4400	40	7064	40	9617	40	12696	40	15308	40	17815	40	20425	50	23684	50
1457	40	4409	40	7160	50	9724	40	12720	50	15319	200	17826	1500	20508	40	23707	50
1521	500	4465	50	7174	40	9728	50	12908	500	15325	500	17827	50	20542	50	23737	40
1571	600	4482	200	7189	40	9767	40	12917	40	15333	600	17835	100	20698	40	23742	200
1601	600	4507	40	7267	50	9853	50	13060	40	15374	40	17909	40	20704	100	23806	40
1614	40	4524	200	7324	40	9974	40	13102	40	15406	600	18043	50	20802	50	23868	40
1617	40	4569	40	7340	40	9986	500	13113	40	15440	500	18077	50	20857	40	23949	40
1705	50	4693	500	7349	100	9989	500	13119	40	15478	500	18081	40	20894	600	23950	40
1700	40	4749	40	7421	50	10055	50	13158	40	15504	40	18135	500	20907	40	24020	50
1711	40	4790	40	7425	50	10099	50	13163	40	15550	50	18143	600	21004	500	24032	40
1803	40	4770	2000	7529	50	10151	40	13187	40	15617	40	18166	500	21050	100	24111	100
1835	40	4866	200	7554	40	10155	50	13192	40	15658	40	18175	50	21067	40	24223	50
1834	100	4937	50	7734	40	10276	100	13245	40	15650	200	18306	100	21144	50	24302	40
1884	100	4965	40	7760	50	10310	50	13292	500	15743	40	18412	40	21183	40	24512	40
1889	50	5095	40	7795	50	10428	500	13304	40	15790	500	18420	50	21229	40	24550	50
2201	40	5132	40	7811	40	10468	500	13327	50	15795	40	18455	40	21237	50	24565	100
2277	40	5168	40	7829	40	10550	40	13412	40	15807	50	18457	100	21338	40	24573	40
2302	50	5177	40	7832	200	10556	50	13456	40	15822	50	18458	50	21344	50	24581	50
2403	40	5308	50	7851	40	10659	40	13606	100	15831	40	18474	500	21356	50	24588	40
2437	40	5406	200	7901	40	10716	40	13602	50	15867	40	18487	40	21378	50	24590	50
2439	40	5427	40	7983	40	10820	40	13681	40	15895	50	18552	40	21394	40	24601	40
2523	100	5489	40	8014	100	10854	40	13766	40	15938	40	18613	40	21473	600	24670	40
2536	50	5501	50	8145	600	10890	40	13806	100	15948	40	18661	200	21540	50	24688	50
2574	40	5531	40	8243	40	10971	50	13808	50	15982	40	18672	100	21730	100	24776	40
2620	40	5552	40	8254	40	10977	40	13925	50	16074	50	18678	50	21759	40	24826	50
2742	50	5556	50	8497	500	11003	40	13959	50	16098	40	18739	50	21760	50	24752	50
2770	50	5766	40	8587	100	11124	40	14003	40	16171	40	18749	40	21829	50	24882	40
2805	40	5788	50	8528	50	11163	100	14026	50	16176	40	18770	600	21853	40	24887	40
2826	40	5827	50	8616	40	11195	40	14040	50	16282	40	18779	100	21903	40	24922	40
2839	50	5833	100	8668	40	11330	500	14041	600	16322	40	18812	100	21980	50	24960	50

Orta mekteb ve liselerde yoklama usulleri

Kültür bakanlığı tarafından çıkarılan talimatnameyi aynen vermiye başladık

— 5 —

Ortamektebi veya liseyi bitirme diplomalarına, bitiren talebenin üç yıl içinde mektepte gördüğü derslerin adları ve bunlardan aldığı notların genel ortalamasına göre diplomanın derecesi yazılır.

Son sınıfta kalma vaziyeti

Madde 70 — Ortamekteplerle liselerin son sınıfında dört veya daha ziyade dersten aldığı sınıf geçme notu üstüne aşağı düşen talebe sınıfta bırakılır. Bu dört dersten biri ortamektepte bir yoklamalı ders grubu ve lisede gene bir yoklamalı ders ise talebe gene sınıfta bırakılır.

Son sınıfta kalanlar

Madde 71 — Ortamektep veya lisenin son sınıfında kalan bir talebe bir yıl daha aslı talebe gibi mektebe devam ederken bütün yoklamalara girer.

Son sınıfta iki yıl muvaffak olanlar

Madde 72 — Ortamektebin veya lisenin son sınıfında iki yıl muvaffak olan talebeyi mektepte bulundurma dair bir belge verilerek kendileri mektepten çıkarılır.

Son sınıfta iki yıl muvaffak olanlar tekrar yoklamaya girmeleri

Madde 73 — Ortamekteb veya lisenin son sınıflarında iki yıl muvaffak olamadıklarından dolayı kendilerine belge verilerek çıkarılanlar aldıkları belge tarihinden başlamak üzere üç yıl içinde son sınıfın bütün derslerinden sözlü yoklamaya girerler. Bu yoklamada muvaffak olmuş sayılmak için orta mekteplerde tam yoklamalı derslerin her birinden ve bir yoklamalı ders grubundan alınan notların üçten aşağı düşmemesi ve liselerde her dersten alınan notun üçten az olmaması şarttır. Haziran yoklamasına girenler üçten aşağı not aldıkları veya girmedikleri veya bir engel yüzünden girmedikleri derslerin Eylül devresi yoklamalarına alınırlar. Bu devrede bir dersten bile olsa üçten aşağı not alan veya herhangi bir engel yüzünden bir dersin bile yoklamasına giremeyen talebe artık ortamektebi veya liseyi bitirme imtihanlarına almazlar. Bu gibi talebenin ellerine vaziyetlerini gösterir bir belge verilir.

Olgunluk yoklaması

Madde 74 — Liseden "bitirme diploması", alanlardan üniversiteye veya başka yüksek mekteplere gireceklerin "olgunluk diploması", almaları şarttır. Bu diploma, olgunluk yoklamasında kazananlara verilir.

Madde 75 — Olgunluk yoklaması her yıl, bir 25 harizan ile 5 temmuz ve öbürü Eylülün on biri ile yirmisi arasında olmak üzere iki devrede yapılır.

Başlama günleri tatile düşerse, yoklamaya tatilden sonra başlanır.

Madde 76 — Olgunluk yoklamaları resmi liselerde veya Maarif Vekâletinin göstereceği bir mektepte yapılır.

Olgunluk yoklamalarının yapılacağı her mekteb bir "yoklama dairesi", sayılır. Her yoklama dairesinde yoklama işlerini yoluna koymak üzere Maarif Vekâletince seçilecek üç kişilik bir yoklama komisyonu bulunur.

Her yoklama dairesinde her ders ve ya ders grubunun yoklamaları en az üçer kişilik birer yoklama heyeti tarafından yapılır. Bu yoklama heyetleri de Maarif Vekâleti tarafından seçilir.

Madde 77 — Olgunluk yoklamaları iki kısımdır:

1 — Fen bölümü (liseden fen diploması almış olanlar için).
2 — Edebiyat bölümü (liseden edebiyat diploması almış olanlar için).

Fen bölümü olgunluk yoklaması şu ders gruplarından yapılır:

1 — Türkçe bir kompozisyon,
2 — Riyaziye,
3 — Fizik - kimya,
4 — Tabiiye.

Edebiyat bölümü olgunluk yoklaması şu ders gruplarından yapılır:

1 — Türkçe bir kompozisyon,
2 — Edebiyat,

3 — Tarih,

4 — Felsefe ve içtimaiyat.

Lisenin fen veya edebiyat bölümünden lise diploması alan bir namzed, diplomasını aldığı bölümün olgunluk yoklamasını geçirdikten sonra isterse diğer bölümün de olgunluk yoklamasına girebilir.

Madde 78 — Olgunluk yoklamaları müfredat programları Vekâletçe neşredilecektir.

Madde 79 — Türkçe kompozisyon yoklaması yazılı, o bir ders grubunun yoklamaları hem yazılı ve hem sözlü olacaktır.

Madde 80 — Olgunluk yoklamalarında her yazılı yoklamanın notu beş ve her sözlü yoklamanın notu beş olmak üzere her ders grubunun notu ondur. Yalnız yazılı yoklaması olan Türkçe kompozisyon dersinin tam notu beştir.

Fizik - kimya, riyaziye, tabii ilimler, felsefe - içtimaiyat derslerinden müteşekkil grupların gerek yazılı, gerek sözlü olgunluk yoklamalarında bir gruba dahil derslerin her birine ayrı ayrı not verilmeyip o grup için yalnız bir not verilir.

Madde 81 — Bir talebenin olgunluk yoklamasında muvaffak olmuş sayılması için ders grubunun sözlü yoklamasında aldığı not ikiden aşağı (gevşek derecede) olmamak şartıyla bu ders grubunun yazılı ve sözlü yoklamalarında aldığı notların tutarının altıdan aşağı düşmemesi ve yalnız bir yazılı yoklaması olan derslerden ise üçten az ont alınması şarttır.

Madde 82 — Yoklama heyetini teşkil edenler not verme işinde uyuşmazlarsa, heyette bulunanlardan her biri ayrı ayrı not verir. Bunların orta-

laması namzedin notu olur.

Madde 83 — Yazılı olgunluk yoklamalarında kopye veya dek yapılmamasına çok dikkat edilir. Kopye veya dek yaparken ve yahud yapılmasına yaradım ederken görülenler hemen yoklama salonundan çıkarılır ve vaziyet yoklama kâğıdı üzerine imtihan heyetince yazılıp imza edilir.

Dek veya kopye yapanlar ve yahut yapılmasına yardım edenler o devrede yapılan öteki olgunluk yoklamalarına da alınmazlar.

Madde 84 — Olgunluk yoklaması sorguları icabında Maarif Vekâletince mekteplere gönderilir.

Madde 85 — Sözlü yoklamalarda her namzedin yoklaması en çok kırk beş dakika sürer. Ancak talebe karşılığını bu müddette bitirmemiş ise bitirmesine kadar beklenir.

Madde 86 — Yazılı olgunluk yoklamalarında sorulacak sorgular, orta derecede bir namzedin iki saat içinde yazabileceği ölçüde olmalıdır. Bununla beraber karşılıklarını yazmak üzere namzetlere dört saat mühlet verilir.

Dört saatin sonunda kâğıtlar toplanır. Karşılıklarını bitirmeyenlerin de kâğıtları alınır.

Yeni teşebbüsler "VAKIT,, Kütüphanesi Yakında KLASİK Eserleri Neşre Başlıyacaktır

Eski Yunan ve Roma klâsiklerinden dilimize çevrilerek Dün ve Yarın koleksiyonumuzda 1935 yılında basılacak ustaörgütlerden başhcalarını aşağıda yazıyoruz. Bunlardan birkaçı yakında basılıp çıkıyor. Ötekiler de anklanmaktadır:

1 — Ovid	Aktay
2 — Evripides: Media	Nurullah Ataç
3 — Seneka: Medea	Hilmi Ziya
4 — Aristo	Ömer Rıza
5 — Herodot	Peyami Safa
6 — Aristofan	Burhan Ümid
7 — Seneka	Şair A. Hamdi
8 — Homer	
8 — Plütark: Likürg	Haydar Rifat
9 — Plütark: Solon	
9 — Ksenofon: cumhuriyeti	Haydar Rifat
10 — Ksenofon: Atinalılar cumhuriyeti	
10 — Plütark: Ajesilas	
11 — Plütark: Marius	
12 — Plütark: Silla	
12 — Plütark: Büyük İskender	
13 — Plütark: Sezar	
14 — Plütark: Brütüs	
14 — Plütark: Antuan	
15 — Eflatun: Cumhuriyet	
16 — Virjile: Eneit	

Bilir misiniz ki:

*Bir kitabın ömrü
bir insanın ömrün-
den daha uzundur?*

'Dün ve Yarın,, tercüme külliyyatı hiç ölmeyecek eserlerdir. Bunları mutlaka kütüphanenizde bulundurunuz. Abone yazılmakla hepsini birden faydalıca almış olursunuz.

Müşabaka ilânı

Heykeltıraş ve mimarlarımıza
Eski şehir Vilâyetinden:

Eski şehirde yapılacak Atatürk Gazi Heykeli 1/1/1935 den 1/2/1935 tarihine kadar bir buçuk ay müddetle müşabakaya konulmuştur. Müsabaka şartları ile Abidenin yapılacağı mevkin krocısı İstanbulda Güzel San'atlar Akademisi Müdürlüğünden, Ankarada Türk Mimarlar Birliğinden ve Eskişehirde Vilâyet Mâcâminde her gün alınabilir. (122)

Belediye Sular idaresinden:

14/1/1935 Pazartesi günü yapılacağı geçende iân edilen kaldırım eksilmesinin görülen lüzum üzere ne 21/1/1935 Pazartesi gününe bırakıldığı alâkadarlara bildirilir. (128)

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi: **İSTANBUL (Galata)**

Türkiyedeki Şubeler:

Istanbul, (Galata Yeni - Cami)

Izmir, Mersin

Yunanistandaki Şubeleri:

Selânik Atina. Pire

Her nevi Banka muamelâtı.

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mül ürdarade
Han Telefon 22740

İskenderiye Yolu

ANKARA vapuru 15 İkincikânun SALI günü 11 de İskenderiye'ye kadar. "138,,

Kadın ve Erkeklerle mahsus

Biçki ve Dikiş Mektebi

Müessis ve müdürü

Klio Mavromati

İ. NAPOLİTANO

mektebinden ve Pa-

ris AKADEMİSİN-

den mezun ayrıca 2 şeref diplomasını haizdir. Te... mü... ay olup 21 ikincikânundan itibaren tedrisata başlıyor. Beyoğlu Faikpaşa sokak 90 No. Fazilet apartmanı No. 6 ya müracaat edilmesi. (6925)

Göz Hekimi

Dr. Şükrü Ertan

Babıâli, Ankara caddesi No. 60

Telefon: 22566

Salı günleri meccanendir..

Sahibi: ASIM US

Neşriyat müdürü: REFIK AHMET

VAKIT Matbaası — İstanbul

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

**DARA
BİRİKTİREN
RAHAT-EDER**

Büyük

Tayyare Piyangosu

18. ci Tertip 4. cü Çekiş 11. Şubat 1935 dedir

Büyük İkramiye : 25.000 Liradır

Ayrıca 10.000, 4.000, 3.000 liralık ikramiyeler ve 20.000 liralık mükâfat vardır.

5 Kuruşa tam bir Roman Kara Gölge

[Bir Polis Müfettişinin Hatıraları]

Son derece heyecanlı, meraklı, eğlenceli bir roman serisi. Polis romanlarının en yenisi, en mükemmeliştir. Her on günde bir kitab çıkarılacaktır.

Her kitab tamam bir romandır, ve fiatı yalnız 5 kuruştur.

Birinci kitab:

Bir Mühim Cinayet

Ayın 15 ni bekleyiniz.

Günün Fotoğrafları

Muhtelif gazetelerde çıkan günün hadiselerine ait fotoğraflarla spor mecmualarında gördüğünüz spor hareketlerine ait fotoğraflar yalnız İstanbulda VAKIT kütüphanesinde satılmaktadır.